Sînt sigur că aş fi foarte fericit alături de tine. Îţi menţii încă cererea de a mă lua de soţie ?

— Este cea mai arzătoare dorinţă a mea, Olivia.

6.

Trecură alte patru zile. Geoffrey continua să spere, dar încrederea lui în Olivia a început să se zdruncine în ziua cînd Olivia a venit la el şi i-a spus :

— Geoffrey, eu nu pot... nu pot face aşa ceva !

Simţea că înnebuneşte. Ştia că Olivia îi era devotată, dar înţelese că asta era situaţia. Continuă însă să-şi joace mai departe rolul.

— Bine-nţeles, iubirea mea, că nu. Tu eşti o fiinţă gingaşă, şi bună, şi... o îmbrobodi el.

— Ceva se poate face totuşi, Geoffrey. Şi nu numai pentru noi doi, dar şi pentru Hazella. Ştiu, e nefericită şi bolnavă pe deasupra... Eu însă n-o pot face...

— Mda, înţeleg...

— Fă-o tu... Pentru mine... Pentru noi amîndoi, Geoffrey.

— Nu, niciodată !

Faţa lui trăda o mare disperare. Îşi întoarse faţa de la Olivia : cum de-i în stare să ceară aşa ceva ? Hazella a avut măcar atîta tact încît să nu admită una ca asta !

Dacă Geoffrey n-ar fi fost fire de jucător al hazardului, ar fi ieşit din situaţie mulţumindu-se cu cinci milioane. Şi i-ar fi fost absolut tot una cu care dintre surori s-ar fi însurat. Poate ar fi preferat-o pe Hazella de care se simţea mai apropiat ca fire şi, în plus, pentru că mai mult ca sigur n-ar fi trăit cît sora ei. Geoffrey ţinea însă morţiş la planul lui de a cîştiga cele zece milioane. Şi continua să spere că se va ivi o soluţie...

Pe nepusă masă spuse că trebuie să plece din Tanburry. Hazella primi vestea fără să crîcnească. Contrar ei, Olivia nu-şi ascunse durerea, fapt pentru care la masa de prînz veni cu ochii plînşi.

— Ce ai de gînd să faci acum, Geoffrey ? întrebă ea tristă.

El ridică din umeri.

— Poate am să plec într-o nouă călătorie pe mare. Aventura este cel mai bun leac pentru uitare, răspunse el prefăcîndu-se disperat din cale-afară.

La ora trei şoferul trebuia să-l ducă la gară, de aceea imediat după masă Geoffrey îi porunci să-i coboare geamantanul. Şi chiar în momentul cînd şoferul coborî geamantanul, s-a petrecut ceea ce Geoffrey aştepta de atîta vreme, încît îşi pierduse speranţa că se va putea întîmpla vreodată.

Auzi zgomotul unor pantofi cu tocuri înalte pe pavajul de piatră. Hazella apăru de după colţul clădirii cu părul răvăşit şi ochii îngroziţi.

— Olivia... zace acolo... gemu ea... Pe terasa de piatră... plină de sînge... poate a căzut din balcon... Cred că e moartă...

În timp ce şoferul anunţa poliţia, Hazella veni lîngă Geoffrey, care stătea în mijlocul salonului. Triumful pe care-l citea în ochii ei era în concordanţă cu întreaga lui bună dispoziţie. Acum el era stăpînul !

— Tu ai aruncat-o, Hazella, aşa-i ?

— Dar tu ai vrut-o...

— Da, dar nu ai spus tu că n-o poţi face ?

— Da, numai că între timp s-a întîmplat ceva care a schimbat datele problemei.

— Da ? Ce anume s-a putut întîmpla ?

Hazella rîse cam ciudat.

— Mai întîi însă vreau o recompensă, Geoffrey. Pînă azi nu m-a sărutat nimeni, sper că de data asta merit un sărut...

O strînse în braţe şi o sărută. De mirare că Hazella n-a leşinat. În cele din urmă o lăsă să mai şi respire, o privi drăgăstos în ochi şi-i dezmierdă părul. Era palidă tare.

— Eşti fericit acuma, Geoffrey ? îl întrebă ţinînd încă ochii închişi. Eşti fericit ?

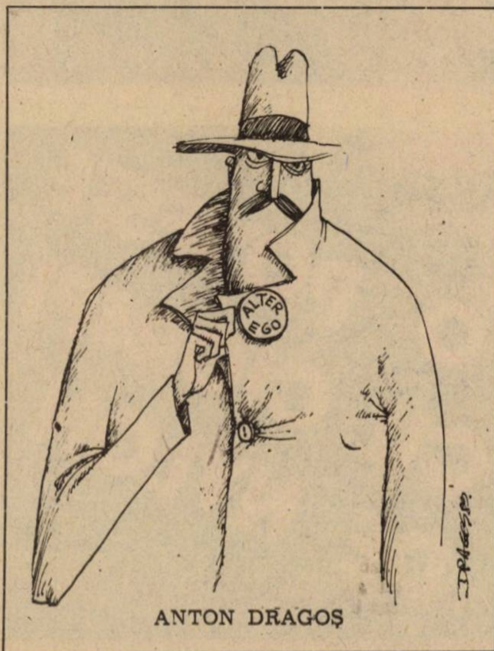
— Sînt fericit, draga mea, şopti el... Dar tot nu mi-ai spus de ce ţi-ai schimbat dintr-odată hotărîrea şi te-ai decis să treci la fapte.

Fata deschise ochii şi-l privi în faţă. Ciudată flacără îi ardea în ochi...

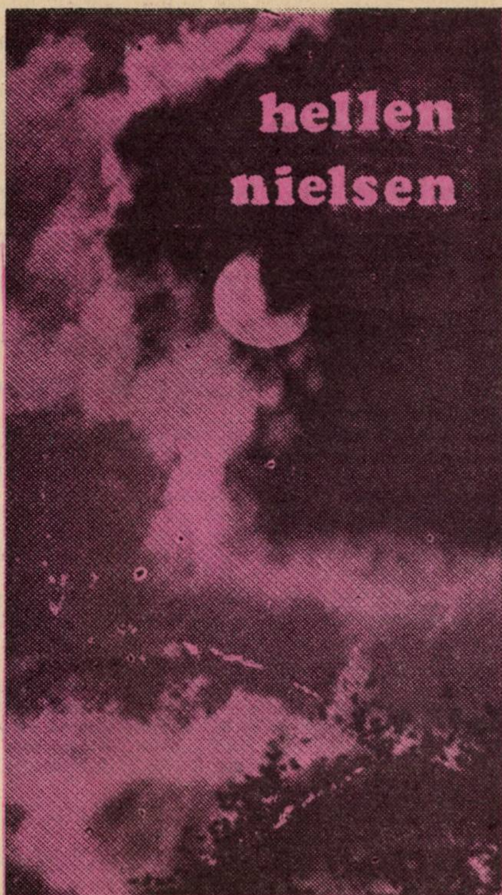
— M-am hotărît în momentul cînd am fost sigură că Olivia mi-a turnat otravă în mîncare... În clipa cînd am simţit durerea am înţeles că demersul tău pe lîngă ea a avut mai mult succes decît la mine. Atunci m-am hotărît să trec la faptă ! zise ea şi începu să rîdă isteric. Ai vrut s-o arunc din balcon, am aruncat-o ! Eşti fericit acum cu cele zece milioane ale tale ?...

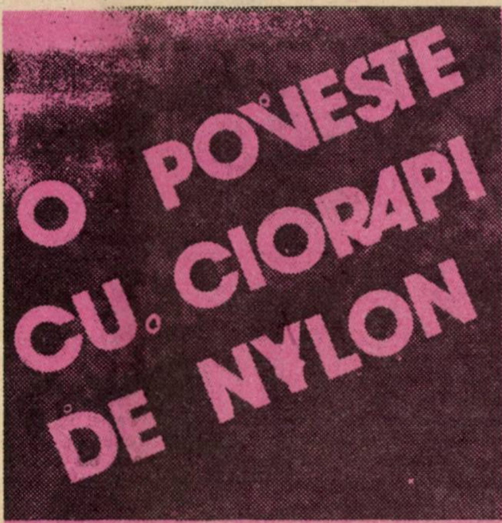
Rîse iarăşi ca o nebună şi în rîsul ei răsună un triumf diabolic. Faţa i se schimonosi, se făcu albă ca varul şi se prăbuşi.

Cînd veni poliţia pentru a ridica corpul neînsufleţit al Oliviei, oamenii găsiră două cadavre în loc de unul singur. Şi în plus, un individ care alerga ca un nebun prin salon refuzînd să răspundă la întrebări. Din cînd în cînd repeta însă : zece milioane, dumnezeule... Zece milioane...

ANTON DRAGOŞ

Cînd Claudie Shane îi părăsi pe ultimii oaspeți ai barului „Country Club" din Solimar Point erau aproape orele două din noapte. Claudie se retrăsese sub motiv că trebuie să se ducă la toaletă, în realitate se duse spre birouri. Bătu încet la ușa încuiată a biroului șefului. Cineva dinăuntru îi deschise și o pofti să intre.

În încăpere se aflau doi oameni : Pete Kelley, un irlandez durduliu, care strîngea de mama focului o mapă neagră în mînă, și Alex Ward, un bărbat elegant și foarte sigur pe el, ai cărui ochi se aprinseseră de cum o văzură pe Claudie.

Pete Kelley era tocmai pe picior de plecare. Îi flutură lui Claudie mapa neagră pe sub nas, zicîndu-i :

— Ce zici de asta ? Alex a organizat aniversarea primului an de cînd a preluat conducerea întreprinderii, din care banii curg acum grămadă. Omul ăsta este pur și simplu un geniu !

— Tu abia acum ai aflat-o ? zise Claudie în glumă. Noapte bună...

Încuie ușa în urma lui apoi se aruncă de gîtul lui Alex, lipindu-se strîns de el.

— Claudie, a durat atît de mult...

— Doar două săptămîni, îi răspunse.

— Două secole ! Să nu-mi mai faci niciodată așa ceva ! Nici un fel de despărțire, nici în interes de serviciu, nici din alte motive !

— Atît de mult mă iubești ?

Femeia se dădu puțin înapoi pentru a-l privi mai bine. Acum era sigură că o iubește cu adevărat. Tenul ei bronzat contrasta cu culoarea deschisă a hainelor simple, care însă îi cădeau foarte bine. Claudie Shane, care rămăsese văduvă la numai douăzeci și șase de ani, conducea o agenție de asigurări rămasă după moartea soțului și obținuse rezultate frumoase. Energia pe care o altă femeie și-ar fi închinat-o casei sau creșterii copiilor, Claudie și-o canaliză într-o altă direcție. Categoric însă că aceasta nu-i dăuna cu nimic feminității.

— Ei, dragule, dacă asupra sentimentelor noastre reciproce nu mai există nici o îndoială, nu ne mai rămîne decît o întrebare : cînd te căsătorești cu mine ?

— Curînd, răspunse Alex zîmbind.

— Eu vorbesc foarte serios, Alex ! Sau ne căsătorim repede sau nu ne mai căsătorim niciodată !

— Ne întîlnim mîine la unu pentru a stabili data exactă. Promit...

Claudie părăsi biroul. Alex mai așteptă vreo cinci minute apoi plecă și el. Sala de dans era goală, muzicanții își strîngeau de-acuma instrumentele. Noua orchestră este cam zgomotoasă, își zise Alex, dar seara a fost foarte reușită. Un succes sută-n sută. În ultimii cinci ani Alex Ward cîștigase cam un milion de dolari — rezultatul gîndirii lui logice, al impozitelor aranjate și, nu în ultimă instanță, al energiei depuse. Norocul nu l-a ajutat însă cituși de puțin. Dacă nu luăm în considerație faptul că prin căsătorie cîștigase o Agenție de bunuri imobiliare a cărei conducere a preluat-o după moartea socrului său, Harry Dragerman. Era o întreprindere foarte rentabilă, dar exista ceva, mai bine zis cineva, care-l împiedica pe Alex să folosească această bogăție : Phyllis, soția sa.

După ce sala de dans se goli cu desăvîrșire, Alex îi porunci portarului să închidă apoi ieși în parcare. Nu se mai aflau acolo decît mașina lui și autobuzul pentru muzicanți. Deschise por-

tiera şi se aşeză la volan. Phyllis, înfofolită într-o blană de nurcă, şedea pe bancheta din spate. Venirea lui o enervă. Se uită la ceasul de la bordul maşinii.

— Te simţi mai bine ? o întrebă Alex.

— Tocmai aţipisem puţin, am îngheţat toată, începu Phyllis să i se văicărească.

— Vezi, şi doar ţi-am spus să iei un taxi şi să te duci acasă.

— Singură la miezul nopţii ? Doar ştii bine cît mi-e de frică de cînd au sugrumat-o pe Dorrit aia la ţărm !

— Bine-bine, dar locul cu pricina este la două mile de noi, iar povestea s-a intîmplat acum o lună, zise Alex.

— Cu toate astea poliţia nu a reuşit încă să-l prindă pe criminal. Dar tu unde ai fost de-atîta timp, Alex ? Ştiai doar că mă doare capul...

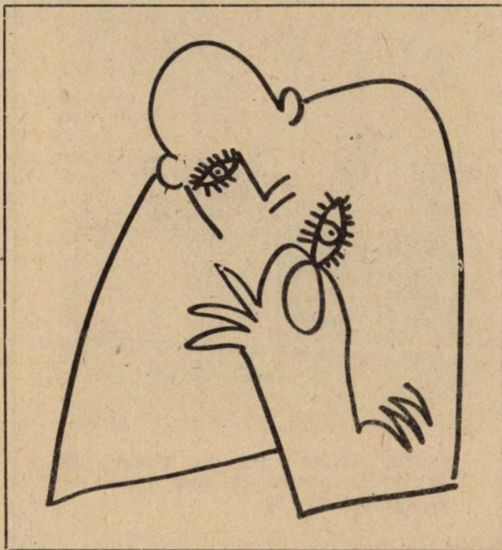
Alex apăsă pe acceleraţie şi ieşi din parcare. Pe străzile de acolo de sus nu prea era trafic. Casele, în care luminile erau încă aprinse, erau într-o vale, în timp ce ei mergeau printr-un cartier al aşezării situat pe o înălţime. Era terenul pe care odinioară Harry Dragerman îl închiria drept păşune şi pe care Alex — după ce a preluat conducerea întreprinderii — l-a transformat într-un cartier exclusiv de vile. Îşi privi o clipă soţia în oglinda retrovizoare. Cu toate că era îmbrăcată în blană de nurcă, i se păru nearanjată. Frumoasă n-a fost ea niciodată, fusese doar plăcută şi veselă.

— Credeam că doctorul Kuperman te-a vindecat de durerea ta de cap. Doar l-am plătit gras, zise Alex străduindu-se să fie cît mai calm.

— Oh, să nu mai vorbim de asta, zise Phyllis.

— Eu cred că doctorul Kuperman are dreptate, continuă Alex. Cauza veşnicelor tale dureri de cap o constituie problema noastră nerezolvată. Căsnicia noastră. Pur şi simplu nu ne merge bine împreună. Ar fi cazul să tragem amîndoi concluzia care se impune, Phyllis. Să terminăm.

Ştia dinainte care va fi reacţia lui Phyllis.

— Nu, Alex ! Şi să nu mai vorbeşti niciodată despre asta, îi ceru ea.

— De ce nu ? Ştim foarte bine amîndoi cum ne merge. Să divorţăm, Phyllis... O să vezi că-i numai în avantajul tău... O să ţi se îmbunătăţească şi starea sănătăţii...

Phyllis îşi băgă şi mai mult faţa în gulerul blănii. Nu era deloc uşor pentru ea, avea însă în mînă toate atuurile şi ştia şi cum să le folosească.

— Din nou Claudie Shane aia, nu ? Din cauza ei m-ai făcut să aştept atîta în maşină ? A fost la tine, am văzut-o ieşind din local.

— Phyllis, te rog să n-o amesteci pe doamna Shane în treaba asta. Acum e vorba de noi, numai de noi doi, de tine şi de mine.

Chipul palid pe care Alex îl vedea în oglinda retrovizoare zîmbi rău prevestitor.

— Ei bine, fie ! E vorba deci numai de tine şi de mine! Sînt de acord cu divorţul, zise ea calmă. Totul însă îmi va rămîne mie, tu n-ai să iei absolut nimic. Ţi-e clar ?

Degetele lui Alex se crispară pe volan. Piciorul apăsă nervos pe acceleraţie. Mergeau din ce în ce mai repede, ca şi cînd Alex ar fi urmărit s-o piardă cumva pe femeia aceea din spatele lui...

— Ştiu că tu nu consideri c-aşa-i drept, continuă Phyllis. Averea ai cîştigat-o tu, numai că în întreprinderea pe care ai moştenit-o de la tatăl meu. Iar întreprinderea îmi aparţine în continuare, Alex dragule...

— Phyllis, te rog taci !

— Tu ştii că aşa stau lucrurile. Şi cunoşti şi legile. Ai să fii în stare să cîştigi alte milioane ? Şi eşti tu sigur că doamna aia Shane o să te mai vrea şi cînd o auzi că nu mai ai nimic ? Eşti tu sigur că o să te primească în lumea ei... înaltă fără respectivul cont la bancă ?

— Phyllis, dacă nu încetezi într-o clipă... o ameninţă Alex. Dar chiar atunci Phyllis ţipă. Alex apăsă brusc pe pedala de frînă. În faţa lor străluci o lumină roşie şi se treziră orbiţi de nişte faruri foarte puternice. Pneurile scrîşniră. Maşina lui Alex se opri.

— Alex Ward ? se auzi Alex strigat. Eşti chiar tu ?

Cel care-l strigase era căpitanul Jimmy Collins de la circa de poliţie din Solimar Point. Se apropie şi mai mult de maşină şi zise zîmbind :

— O fracţiune de secundă şi te-ai fi izbit de salvarea noastră de serviciu, Alex. Ar trebui să-ţi ard o amendă să mă ţii minte, dar n-am timp acum. Ocoleşte maşina şi ai grijă să ajungi teafăr acasă...

Portiera din spate a salvării era deschisă.

Din casa de peste drum ieşiră doi bărbaţi în halate albe ducînd o targă. Pe ea se afla un om acoperit cu un cearceaf alb.

— Bine, dar asta-i casa familiei Sanders, zise Phyllis. Ce s-a întîmplat, căpitane ?

Collins ezită să răspundă. Îi era neplăcut desigur că avea musafiri nepoftiţi. Bărbaţii cu targa erau de-acuma destul de aproape aşa că nu i-a fost prea greu să se eschiveze în continuare. În plus, apăru şi un ins slab, cu ochelari pe nas, care-l bătu pe umăr pe căpitan.

— Totul a fost trecut în revistă, amprentele digitale au fost luate, zise costelivul cu glas nazal. Nu mi se pare că vom avea mai multe

probe decît în cazul Dorrit. În cîteva ore vom afla însă răspunsul laboratorului...

— În cazul Dorrit ? întrebă Phyllis.

— Ennis, taci te rog ! strigă căpitanul Collins la cel slab.

Era însă prea tîrziu. Uscățivul care vorbise se numea Ennis Wesley și era singurul lucrător al laboratorului poliției criminale din Solimar Point. Prezența lui acolo putea însemna un singur lucru și anume că familia Sanders, întorcîndu-se de la bal, au găsit-o pe Angi Parson, o fată de șaptesprezece ani care le îngrijea de copil, moartă. Strangulată cu propriul ciorap de nylon. Exact ca micuța Dorrit din casa de pe țărm.

Phyllis începu să plîngă, ceea ce de data asta nu avea de ce să-l enerveze pe Alex. Simțea și el, ca și ea, același lucru : o spaimă cumplită.

Ennis scoase din buzunar o batistă albastră apoi își luă ochelarii de pe nas și începu să-i șteargă. Părul lui buclat, cenușiu ca oțelul, era ud din cauza ceții. Își puse repede ochelarii la loc și zîmbi larg.

— Tare-aș vrea să știu de ce asasinii își aleg pentru faptele lor cel mai mizerabil timp, zise. Noapte bună, căpitane...

În timp ce Ennis traversa strada la lumina farurilor mașinii lui Alex, auziră deodată, cu toții, un strigăt venind dinspre casa Sandersilor. Un strigăt, cîteva împușcături și zgomot de pași.

— Prindeți-l ! Prindeți-l !

După o clipă văzură un băiat zvelt, îmbrăcat în blugi și geacă de piele, ieșind în fugă din casă. Venea fugind exact pe lumina farurilor. Se opri o clipă orbit complet. Collins interveni imediat și cu o lovitură puternică aplicată în piept, îl aruncă pe tînăr exact în brațele unui polițist. Băiatul își reveni repede și începu să țipe :

— N-am făcut nimic ! N-am făcut nimic !

Era foarte tînăr și era înnebunit de spaimă. Ajunse pînă lîngă mașina lui Alex și se prinse de portieră. În mîini avea mănuși.

— L-am găsit ascuns în garaj, zise polițistul.

— Am dormit, mi-era frig. Garajul era deschis așa că am intrat și am adormit. După aceea am auzit sirena mașinii... Ajutați-mă, domnule ! N-am furat nimic ! N-am făcut nimănui nici un rău ! Ajutați-mă, domnule vă rog...

2.

Tînărul cu geacă de piele se numea Arne Farmer. Avea o poșetuță atîrnată de gît iar în ea douăzeci de dolari, care, după cum spunea, îi rămăseseră din leafa primită la o gheretă pentru parcare pe litoral. Aici fusese angajat scurtă vreme. După spusele lui provenea din San Diego și era orfan.

Collins nu se îndoia că tînărul o să recunoască repede că el este autorul crimei și că va înceta să mai nege. În aceste condiții își făcu apariția la circa de poliție și Alex Ward.

Înainte de a deveni ginerele lui Harry Dragerman, Alex urmase dreptul dîndu-și și examenele respective. În calitatea lui de membru al cîtorva organizații — așa explica el — considera de datoria lui să se îngrijească ca deținuții să aibă posibilitatea să se apere și să se sfătuiască cu un avocat.

În timp ce Collins devenea tot mai nervos, își făcu apariția și Ennis. Purta un fiș alb. În spatele lentilelor, ochii i se vedeau mari și holbați, ca de bufniță.

— Domnule Ward, zise Ennis, nu mi-aș fi închipuit niciodată că un om cu situația dv. s-ar

— Bună seara, doamnelor și domnilor. Transmitem ultimele știri. De fapt ultima știre e apariția mea la televiziune. Așa începe orice dezastru. Bună seara.

— Foarte simplu : Datorezi fiscului 38 de lovele pentru că anul trecut ai cîștigat lovele : 38

putea interesa de legi. Eu am trăit totdeauna cu părerea că pe dv. vă preocupă numai şi numai cîştigul.

— Bine, dar cîştigul nu înseamnă nimic rău, îi răspunse Alex.

— Nu, sigur că nu. Din păcate nu avem — nici căpitanul Collins, nici eu — experienţă în această privinţă. Noi ne primim doar leafa pe care muncim. Se-nţelege că domnul căpitan Collins are tot interesul să-l închidă pe vinovat şi să-l facă să recunoască. Opinia publică aşteaptă minuni de la el. Pe de altă parte interesul meu este unul pur ştiinţific : dovada. Ennis se întoarse către Collins. Căpitane, îmi pare rău că trebuie să v-o spun, dar nu avem nici un fel de dovezi, de probe. În casă n-am găsit nimic, nici un fir sau ceva asemănător din hainele lui Farmer. Şi nici urme de la noroiul de pe ghetele lui.

Alex Ward se gîndi mult la spusele lui Ennis.

— Or, toate astea înseamnă că el nu poate fi pus sub acuzare, continuă Ennis.

— Da, dar numai în cazul că nu recunoaşte, zise Collins. Dar cu toate astea băiatul e vinovat. Sînt sigur. A recunoscut că hoinăreşte de o lună pe aici... A lucrat pe litoral unde a putut-o vedea de nenumărate ori pe Dorrit în bikini....

— Cu toate astea Jeanne Dorrit n-a fost violată, interveni Ennis.

— Dar Angi Parson ? întrebă Ward.

— Nici ea.

— Cu toatea astea este vorba despre o sexcrimă, cugetă Alex cu glas tare. Nu credeţi ? Cînd cineva sugrumă femeile cu proprii ciorapi...

— Sînt un observator foarte atent, sublinie Ennis. Poate aţi băgat de seamă că atunci cînd s-a prins de portiera maşinii Farmer avea mănuşi. Dar încă nici asta nu-i o dovadă că băiatul a fost în casa Sanders. Iar asta înseamnă că domnul căpitan Collins are miinile legate şi că nu poate merge mai departe. Şi că va trebui să-l elibereze pe Farmer.

— Pentru ca mîine să ucidă din nou, se auzi glasul iritat al căpitanului.

— Fapt foarte probabil, zise Ennis, dar numai cu condiţia ca el să fie adevăratul sugrumător !

— Şi dacă femeile din Solimar Point nu vor fi bine păzite...

3.

Ennis avu dreptate. Farmer a stat puţin în închisoare, pînă s-a dovedit adevărul spuselor sale şi pînă cînd Washingtonul a cercetat amprentele lui digitale. Era aşadar „curat" ! Şi, întrucît nu existau dovezi, nici recunoaşterea vinei, căpitanului Collins nu i-a rămas altceva de făcut decît să-l lase în libertate pe suspectul Farmer. Nu însă mai înainte de a-i pune în vedere să dispară cît mai repede din Solimar Point. L-a condus personal pînă la autogară pentru a-l urca într-un autobuz şi a-l trimite la San Diego. La autogară se întîlniră cu Alex Ward, care telefonase mai înainte la poliţie, de unde aflase despre planurile căpitanului Collins. Ward zise că s-a gîndit foarte mult la acest caz în ultimele zile şi a ajuns la concluzia că tînărului Farmer i s-a făcut o mare nedreptate expulzîndu-l din oraş.

— Lui Farmer i s-au luat amprentele digitale, zise Alex, ceea ce înseamnă că el va rămîne în continuare pe lista suspecţilor. Sînt convins că deja aţi şi anunţat poliţia din San Diego că-l trimiteţi acolo. Şi ori de cîte ori va încerca să-şi găsească de lucru va fi stigmatizat. Cine angajează un om suspectat de a fi ucis ?

— Şi după părerea dv. ce ar trebui să facem, domnule Ward? întrebă Collins.

Ward nu-i răspunse, în schimb se întoarse spre Arne Farmer.

— V-am ajutat cît timp aţi fost arestat şi simt şi de acum încolo răspundere pentru soarta dumitale. La cîteva mile de aici, sus în munte, am început să construim case de locuit, un cartier nou-nouţ. Lucrările au fost oprite momentan, birourile de construcţii însă au rămas acolo. Au deja lumină şi apă. Ce-aţi zice de oferta mea : masă şi casă gratuit, plus douăzeci de dolari pe săptămînă. O să fiţi angajat cît timp veţi dori să fiţi. Pînă atunci căpitanul Collins îl va găsi desigur pe sugrumător, iar dumneata o să te poţi mişca în voie în libertate.

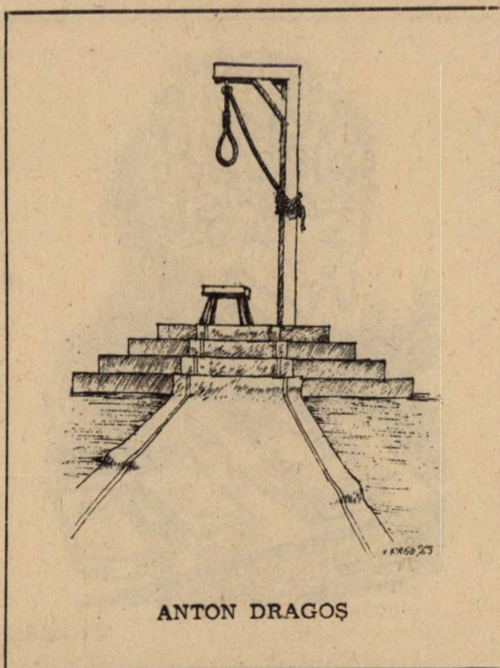
— Vă asumaţi un risc foarte mare, domnule Ward, îi zise căpitanul Collins.

Alex îl luă pe căpitan de o parte.

— Spuneţi, domnule căpitan, nu-i mai bine să ştiţi unde se află? Cel puţin atîta vreme cît este suspectat... Cine ştie dacă nu cumva găsiţi şi niscaiva dovezi împotriva lui... Iar dacă o să fie la San Diego... Ştiţi doar că de acolo Mexicul este foarte aproape.

Collins nu avu argumente să-l combată şi se văzu nevoit să accepte propunerea lui Alex Ward. În acest caz, Farmer nu avea de ales. Se urcă în maşina lui Alex, iar acesta o porni spre şantierul din munte.

Farmer se simţea bine în limuzina lui Alex.

ANTON DRAGOŞ

Își întinse picioarele, se așeză bine pe scaun și băgă mîna în buzunar după o țigară. Alex îi oferi pachetul lui deja deschis în care, pe lîngă țigări se afla și o bancnotă de cincizeci dolari.

— Luați-i, îl îmbie el pe Farmer.

— Asta ca ce? întrebă tînărul foarte plin de grijă.

— Asta ca un mic avans la leafă. Nu mi-ar place însă să vă duceți în oraș pentru a-i cheltui. Acolo oamenii sînt porniți foc pe asasinul celor două tinere.

Farmer luă bancnota și o băgă în buzunarul giacăi. Luă apoi țigara și se întinse după bricheta din bordul mașinii. La un moment dat, a zărit o tăbliță pe care era scris „Această mașină a fost construită la comanda specială a lui Alex Ward".

— Bun... Și acum cred că a venit timpul să terminăm cu teatrul, zise Farmer, și să-mi spuneți despre ce-i vorba. Nu cumva aveți de gînd să spuneți că ați făcut-o de ochii mei frumoși...

— Ce-ați zice, domnule Farmer, de-un plic în care ați găsi zece bancnote dintr-astea frumușele de cincizeci de dolari? îl întrebă Alex zîmbind. Și, pe deasupra, un loc pe cinste la o firmă de construcții undeva în America de Sud?

— Și dacă spun nu ce-o să fie ?

— Nimic, numai că... numai că s-ar putea ca cineva să informeze locuitorii din Solimar Point... Iar aceștia vor veni în puterea nopții să rezolve contul cu asasinul fetelor din orașul lor...

După aceea Alex Ward și Arne Farmer s-au înțeles de minune.

La șantier, într-unul din birouri se găseau : un cămin, un pat, pături și conserve pentru cîteva săptămîni. N-o să dureze mult, îl asigură Alex și o să fie gata și pașaportul și biletul de avion pentru America de Sud. Lui Alex i se păru că băiatul este înțelegător și gata să îndeplinească toate dorințele noului său stăpîn.

4.

„Red Sails" era un mic bar cu restaurant. Sosind, Alex zări mașina sport a lui Claudie parcată pe trotuar. Ward intră. Claudie ședea la masa la care serveau ei cina deobicei. Îl aștepta. Alex se uită la ceas. Era cinci.

— Iată-mă așa cum am promis.

— Ce spune Phyllis? întrebă ea scurt.

— E de acord cu divorțul. Acum că știi, beați în liniște coctailul și fi cuminte ca o viitoare nevastă. Totul e-n cea mai perfectă ordine.

— Ah, iubitule! Cum și cînd i-ai obținut acordul?

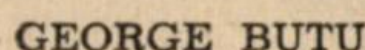
— Păi... sînt și eu un mic vrăjitor, zise Alex. Acum vorbesc serios, Phyllis, ca și cînd și-ar fi adus aminte de ceva, a zis că sîntem oameni civilizați și că nu este cazul să ne distrugem reciproc. A primit foarte calmă propunerea mea de divorț... Totuși, dacă cineva te ajută timp de cincisprezece ani să construiești tot ce ai la un moment dat, ei bine, acel cineva merită ceva mai mult decît o bătaie prietenească pe umăr...

— Cum poți spune una ca asta? Doar știi că s-a purtat mizerabil cu tine în ultima vreme!...

Alex se apleacă spre ea încercînd ca printr-o sărutare să abată discuția.

— Pentru o viață nouă, zise Alex ridicînd paharul.

Ciocniră, apoi Alex o urmări cum bea. Ca și cînd o scînteie electrică l-ar fi aprins pentru

GEORGE BUȚU

o nouă viață, așa aprecia Alex clipa în care l-a trecut pe Farmer din mașina poliției în mașina lui. Restul serii și-l va petrece în compania Claudiei, o va asculta, se va distra cu ea, dar în tot acest timp gîndurile lui vor zbura la planul pe care-l pusese la cale în legătură cu Phyllis. Nu cumva conține o greșeală? Ar fi putut greși ceva ?

5.

Ziua următoare se duse la poliție pentru a obține permisul de armă pentru noul lui pistol cu țeava retezată. În birou îl găsi pe căpitanul Collins, care dădu vinovat din cap.

— Nu vă supărați, cum poate un om deștept ca dv. să cumpere prostii dintr-astea? întrebă. E-adevărat, fiecare face ce crede de cuviință, dar am crezut că măcar dv. faceți excepție. Știți cîți oameni se rănesc mortal în fiecare an cu astfel de lucrușoare?

— A fost ideea soției mele, răspunse Alex. De cînd au ucis-o pe micuța Parson, Phyllis e-un pachet de nervi. Are o teamă cumplită. Știți, crima aceea s-a produs foarte aproape de casa noastră.

Collins ridică din umeri.

— Bine, bine, nu vă pot opri să aveți un pistol acasă, vă sfătuiesc însă să-l minuiți cu grijă. Acum fiți amabil și completați formularele astea două...

E de la sine înțeles că Alex mințea. O armă o avea deja, dar trebuia să aibă un motiv pentru a veni la poliție și a spune lui Collins că Phyllis este nervoasă, că îi este teamă, că el consideră de datoria lui s-o apere pe toate căile. În afară de asta, dorea să-l vadă pe Ennis pentru a afla de la el ce mai este nou în legătură cu problema cercetărilor legate de sugrumător...

Pe Ennis îl găsi în laborator. Ca mulți alții, nici Ennis nu avea ceva împotriva laudelor și a lingușirii. Alex îl linguși foarte abil, drept pentru care Ennis s-a deschis și, în cele din urmă, a deschis un sertar de unde a scos doi ciorapi de nylon. Cei cu care fuseseră sugrumate cele două fete.

— Ca să zic așa, fiecare asasin își are manuscrisul lui, stilul lui, obiceiul lui, îi explică Ennis. Acum știm că Dorrit și Parson au fost sugrumate de unul și același asasin. Și asta după anumite detalii. Nu știm însă cum a ajuns la fetele acelea. Poate că ele au strigat... Casa de pe țărm este destul de izolată, iar cea a familiei Sanders se află pe un șold de deal pe unde mașinile fie că coboară foarte repede, fie că urcă dealul într-a-ntîia.

— Sanderșii lipseau în seara aceea de acasă, zise Alex. Asasinul trebuie că știa acest lucru.

— Cred că asasinul i-a urmărit. Parson locuia ceva mai jos, la piciorul dealului. Sanders s-a dus după ea și a adus-o la ora 19,30. Și bine-nțeles că n-au făcut un secret din faptul că ei pleacă de acasă și că fata o să aibă grijă de copil. Ce a făcut fata înainte de a fi sugrumată nu știm, dar credem că ea s-a apărat. Ciudat este însă faptul că de la fiecare din cele două fete — care nu au fost violate — asasinul a luat același obiect de îmbrăcăminte : ciorapii.

Alex privi ciorapii pe care îi avea în mînă.

— Ați spus „ciorapii", dar aici aveți numai cîte unul din fiecare pereche...

— Așa este, răspunse Ennis. Acesta a fost, de asemenea, unul din motivele pentru care a trebuit să-l eliberăm pe Farmer. Nu avea asupra lui cel de al doilea ciorap, iar oamenii lui Collins nu l-au găsit nici în camera lui. Sîntem ferm convinși că asasinul are perechile acestor ciorapi și poate că și alții, din alte crime. Undeva trebuie că-i ascunde. E-un fetișist. Și dacă presupunerea noastră e corectă, el se va întoarce. Ce părere aveți, d-le Ward, unde i-ar putea ascunde?

Alex n-a aflat mare lucru din povestea asta...

— Într-adevăr, e tare ciudat, zise.

— Ce ați zice dacă ați vedea una din victime? Am cîteva fotografii...

Ward se dădu instinctiv un pas înapoi.

— Nu-i o priveliște prea frumoasă, nu? comenta în continuare Ennis fotografiile. Am o colecție întreagă. Da, da, domnule Ward, trăim vremuri tare ciudate. Totul e nesigur, poate știți că unii tineri încearcă să facă rost ba de una, ba de alta, chiar cu prețul vieții altora...

— Îmi pare rău, dar trebuie să plec, zise Alex repede. Trebuie să-mi duc soția la spital.

— Chiar? făcu Ennis, punînd fotografiile pe birou. Sper că nu-i ceva grav cu soția dumneavoastră.

— Nu, nu... Un fel de ipohondrie... Ceva obișnuit, doar știți cum sînt soțiile.

— Nu te uita : vine iar ciuma aia care vrea să ne facă asigurarea pentru cauze de accidente

— Nu sînt căsătorit, domnule Ward. Şi asta din pricina meseriei. Cînd mai treceţi prin preajmă, daţi şi pe la mine, să mai stăm de vorbă. Am nişte diapozitive color foarte interesante...

Pînă la spital Alex trecu de două ori pe roşu. Ennis, probabil atît de pasionat de profesia lui, nici nu lua în consideraţie că alţi oameni nu sînt la fel de insensibili la crime ca el... Pînă să ajungă în parcajul clinicii, Alex transpirase tot. Mîinile i se lipiseră de volan. Privi spre bolta albastră, spre soarele arzător al după-amiezii şi încercă să se gîndească cu sînge rece la tema „crimă". Cîndva îşi iubise soţia. Biroul acela murdar de bunuri imobiliare al bătrînului Dragerman nu a fost hotărîtor pentru căsătoria lui. S-a căsătorit cu Phyllis pentru acelaşi motiv simplu pentru care se căsătoresc mii şi mii de alţi bărbaţi : o iubea. Şi deşi acum vroia să scape de ea, n-ar fi vrut ca ea să arate ca femeile acelea din fotografiile lui Ennis.

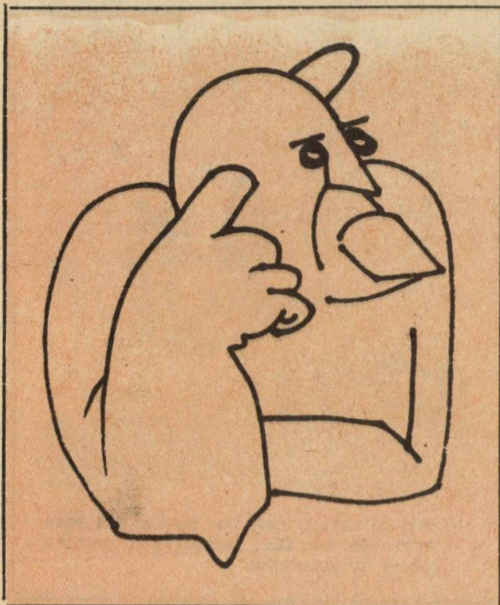
Phyllis ieşi din secţia doctorului Kuperman, se uită în parcare şi văzu maşina lui Alex. Avea cu mult peste greutatea „ideală" şi mai avea şi prostul obicei de a pune pe ea lucruri care o îngrăşau şi mai mult. Alex aproape că nu mai observa acest lucru, dar din cînd în cînd îi trecea prin minte imaginea lui Phyllis de mai înainte : zveltă, feminină, gingaşă, dornică... Coborî repede din maşină şi deschise portiera.

Phyllis îl privi mirată :

— Ce-i cu tine ? Ţi-a telefonat doctorul ? Nu te mai omorî cu amabilităţile, Alex. S-ar putea să mai trăiesc încă patruzeci de ani. Îmi dau seama cît de bine îţi pare să auzi astfel de veşti.

— De ce să mă fi sunat doctorul ?

— Nu, nu, nimic. Dacă el n-a găsit cu cale să te informeze despre gravitatea stării mele, atunci n-o voi face nici eu. Te rog să cauţi pe drum, la vreo farmacie, acest medicament... Şi nu goni şi nu frîna atît de sălbatic ca ultima dată... intri în ambulanţa poliţiei. Alex, tu mă asculţi ?

Alex n-o asculta. Se gîndea cum ar fi mai bine să vorbească cu Farmer.

Vizita la laboratorul lui Ennis îl speriase, dar dacă nu s-ar fi dus acolo, n-ar fi avut nici idee despre fetişismul „cioräparului"...

6.

Alex îşi luă o zi liberă şi plecă la Los Angeles. Acolo — sub motiv că are o convorbire telefonică urgentă — îl rugă pe un călător să-i cumpere şi lui un bilet pînă la Buenos Aires. Din casa de bani din biroul lui luase douăzeci de bancnote de cincizeci de dolari, ca să nu-i poată reproşa nimeni mai tîrziu că a luat bani din contul de la bancă. Apoi îşi luă un aparat de fotografiat şi se îndreptă cu el spre munte.

Îl găsi pe Arne Farmer întins pe pat cu un pahar pe jumătate gol în mînă. Îşi făcuse dintr-o bucată de hîrtie un avion mic şi încerca să-l facă să zboare. Alex scoase din buzunar o schiţă a casei şi începu să-i explice planul său. Avionul de hîrtie rămăsese pe podea, Arne era numai ochi şi urechi. A doua zi la şapte şi jumătate, Alex Ward pleca la o şedinţă. Va avea el grijă ca geamul intrării din spatele casei să rămînă deschis. Nu, nici un servitor nu locuieşte în casă, Phyllis o să fie singură. Farmer o să se ducă direct la ea în dormitor (soţia lui lasă întotdeauna veioza aprinsă în timpul nopţii), iar acolo va face ce are de făcut...

Alex scoase din buzunar nişte ciorapi pe care îi luase din dulapul lui Phyllis.

— Ţi i-am adus pe amîndoi, zise. Nu vreau ca atunci să începi să cauţi prin casă. Pe al doilea îl poţi păstra pentru colecţie.

Farmer luă ciorapii fără să scoată o vorbă. Îi ţinu o clipă în faţa ochilor, îi examină, apoi îi băgă în buzunar.

— Cum doriţi, domnule, spuse într-un tîrziu.

— Acum aşează-te ca să te fotografiez. Am încă un paşaport valabil şi prieteni buni care vor face un paşaport şi pe numele tău.

Alex se strădui să facă totul în aşa fel încît să pară cît mai credibil. Farmer nu avusese niciodată un paşaport în mînă. Alex i-l împrumută şi Arne îl examină cu multă curiozitate.

— Banii cînd îi primesc ? întrebă el după cîteva clipe.

— Mîine seară după ce-ţi îndeplineşti misiunea. Vin de la şedinţă la zece fix. Pînă acasă fac cincisprezece minute, aşa că ne întîlnim la zece şi un sfert, la intrarea din spate, acolo pe unde ai intrat în casă. Primeşti de la mine paşaportul, banii şi timpul, mai bine zis răgazul pentru a dispare. Cadavrul am să-l descopăr abia poimîine dimineaţa. La poliţie am să spun că aseară, după ce m-am întors de la şedinţă am bătut la uşa dormitorului soţiei şi pentru că nu mi-a răspuns am considerat că soţia doarme. Pînă să înceapă ei cercetările tu vei fi pe undeva prin Mexic...

— Mai întîi vreau să văd banii, zise Farmer înapoindu-i paşaportul.

Alex era pregătit pentru asta. Scoase din buzunar un pachet şi îi arătă lui Arne conţinutul : douăzeci de bancnote a cîte cincizeci de dolari fiecare. Plus biletul de avion. Cînd Alex îşi desfăcu haina pentru a scoate pachetul, Arne observă că Ward purta tocul unui pistol, poate chiar un pistol.

— La ce vă trebuie pocnitoarea aia ?

— Pentru securitatea mea. La urma urmelor port asupra mea peste o mie de dolari bani gheaţă, nu ?

Intr-o clipă lui Alex îi trecu prin cap gîndul că Arne îl bănuieşte de ceva. Acesta însă îşi vedea mai departe de numărătoarea banilor şi de examinarea biletului. După aceea îi înapoie lui Alex numai banii, ţinîndu-şi biletul.

— Asta pentru cazul că-mi întindeţi o cursă, zise.

— Nu fi neîncrezător, Arne. Te-ajut, m-ajuţi. Pur şi simplu noi doi avem nevoie unul de altul. Asta-i, şi acum să recapitulăm în amănunţime întregul plan.

Intorcîndu-se de la maşină, Alex puse banii în tăşcuţa de la piept iar paşaportul şi aparatul de fotografiat le încuie în sertarul de la bordul maşinii. Ele îşi îndepliniseră menirea de-acum nu mai era nevoie de ele. Biletul de avion i-l lăsă lui Arne, fără paşaport el tot nu avea nici o valoare.

Seara următoare înainte de a pleca la şedinţă Alex se duse în dormitorul soţiei. Phyllis şedea pe pat ţinînd în poală o cutie cu bomboane de ciocolată.

— Credeam că nu mai vii, începu ea cu reproşurile. E timpul să-mi iau medicamentul şi nu am nici un strop de apă. Ai putea să te interesezi de o îngrijitoare pentru mine. Doctorul Kuperman zicea că n-ar trebui să mai rămîn singură în casă...

— Doctorul Kuperman ar fi trebuit să-ţi spună şi că ciocolata îngraşă al naibii şi că surplusul de grăsime este foarte periculos pentru oamenii care suferă de inimă, îi răspunse Alex foarte tăios. Nu-ţi prea poartă cine ştie ce mare grijă...

Phyllis nu reacţionă la remarca lui ironică. Alex luă sticluţa cu medicamentul şi se duse cu ea în baie. Nervii îi erau mult mai încordaţi decît crezuse el. Din cauza tremuratului degetelor sticluţa îi alunecă din mînă şi căzu în chiuvetă. Pînă să o prindă medicamentul se scurse tot din ea. Era o soluţie transparentă ca apa. Alex hotărî pe moment : o să pună apă în sticluţă, o să adauge cîteva picături de apă de gură şi o să-i dea soţiei să bea din soluţia astfel preparată. Ea înghiţi „medicamentul" fără să protesteze. Puse apoi sticluţa pe noptieră, îi ură soţiei noapte bună, după care plecă la şedinţă...

De la şedinţă Alex se întoarse mai repede decît îi spusese lui Farmer. La nouă şi jumătate spuse ceva de boala soţiei şi plecă acasă. Stinse farurile şi parcă ceva mai departe de casă. Inconjură apoi clădirea pentru a ajunge la intrarea din spate.

Ferestrele dormitorului soţiei erau luminate. In rest, întuneric peste tot. Geamul de lîngă intrarea din spate era deschis, asta însemna că Arne Farmer se afla încă în casă. Ward scoase pistolul şi aşteptă. Mersese mai repede decît îşi imaginase el. Auzi un strigăt, apoi uşa intrării din spate se dădu în lături şi pe ea ieşi în fugă Arne Farmer.

— Farmer strigă Alex. Aici sînt !

Tînărul era complet buimăcit. Văzîndu-l pe Alex întinse spre el mîinile amîndouă, abia trăgîndu-şi respiraţia.

— Daţi-mi banii şi paşaportul !

— E moartă ?

— Da, e moartă ! Duceţi-vă s-o vedeţi, iar mie daţi-mi ce-i al meu !

— Bine, atunci ţine, zise Alex printre dinţi şi-i trase un glonte în cap.

Farmer se prăbuşi la pămînt. Alex se aplecă asupra lui şi-i luă pulsul, pentru a se convinge că e mort. Biletul lung de avion era în buzunarul giacăi lui de piele. Alex îl luă şi-l băgă în buzunarul fişului său. După aceea intră în casă şi, prin coridor, în dormitorul lui Phyllis. O singură privire i-a fost suficientă pentru a se convinge. Ieşi apoi în hol şi-i telefonă căpitanului Collins.

7.

Iată acum ce povesti Alex Ward la circa de poliţie :

— Am plecat mai repede de la şedinţă pentru că soţiei mele îi era frică să stea singură în casă. M-am dus deci acasă şi am parcat maşina în stradă, întrucît mi s-a părut că ceva nu-i în ordine. Cînd am plecat, am lăsat lumina din curte aprinsă iar la întoarcere am găsit-o stinsă. M-am apropiat de casă prin spate, de acolo am văzut că lumina din dormitorul soţiei era aprinsă iar uşa din spatele casei deschisă. Am auzit un strigăt apoi l-am văzut pe Farmer ieşind în fugă din casă. Văzîndu-mă, a început să ţipe : „E moartă ! Am omorît-o pe soţia dv. !" Arăta ca un om nebun, iar eu, trebuie s-o recunosc, eram foarte răvăşit. Am tras iar Farmer s-a prăbuşit la pămînt.

Stenograful poliţiei încetă să mai scrie. Căpitanul Collins şedea la birou şi-l privea cercetător pe Alex. Ennis, ai cărui ochi nu se vedeau în spatele ochelarilor cu lentile strălucitoare stătea sprijinit lejer cu spatele de un dulap. Ward şedea ţeapăn pe un scaun cu spătarul vertical. Tăcerea fu întreruptă de Collins.

— Îmi pun întrebarea : de ce a spus Farmer că v-a ucis soţia ? El trebuia să-şi fi dat seama că era deja moartă în momentul cînd i-a pus ciorapul în jurul gîtului...

— Cum ? Ce... Era deja moartă ?

Lui Alex gîtul i se uscă dintr-o dată.

— Dar nu e cu putinţă, continuă el. Am văzut...

— Aţi fost în dormitorul soţiei înainte de a mă suna ?

— Nu... M-am uitat doar prin uşă şi am văzut cum corpul ei stătea întins peste tăblia patului. Avea un ciorap strîns în jurul gîtului. N-am vrut să ating nimic....

— Foarte înţelept că n-aţi făcut-o. Ciorapul a fost strîns foarte puţin în jurul gîtului, domnule Ward, soţia dv. nu se putea sufoca dintr-atîta. Doamna Ward a murit de infarct ! Iată deci că nu-i de mirare că Farmer a ieşit din casă fugind ca un nebun. Sigur, acum nu vom mai putea afla nimic de la el, dar este foarte posibil ca soţia dv. să-l fi auzit pe Farmer apropiindu-se. A simţit că este ameninţată de infarct şi a încercat să-şi înghită medicamentul. Căpăcelul sticluţei era pe noptieră iar sticluţa pe podea. Goală. Doctorul Kuperman ne-a spus că el îi prescrisese acel medicament, dar nu-i este clar de ce urma de pe covor, unde s-a vărsat medicamentul, nu conţine nimic în afară de apă şi o substanţă din acelea care se adaugă în apa de gură. Cel puţin asta ne-a demonstrat analiza chimică.

— Vă pot explica eu ce s-a întîmplat, zise Alex. Medicamenul eu l-am vărsat înainte de a pleca la şedinţă. Eram deja în întîrziere pentru a mai fi avut timp să mai cumpăr altă sticluţă, de aceea am turnat apă în sticluţă. N-am vrut s-o enervez, dar nici nu mi-am dat seama că picăturile acelea erau atît de importante pentru ea. Sînt trei ani buni de cînd suferea de ipohondrie...

Collins îl ascultă cu atenţie. Faţa lui avea o expresie de impenetrabilitate, iar cînd Alex termină de povestit, el zise :

— Domnule Ward, sînt nevoit să vă iau pistolul.

— Pistolul meu ?

Collins se ridică şi se îndreptă cu paşi repezi de cuierul unde se afla fîşul lui Alex. Băgă mîna în buzunar şi luă pistolul, iar din celălalt buzunar, un plic lung.

— Da' aici ce mai este ?

Collins scoase din plic biletul de avion pe care se găseau amprentele degetului mare. Văzînd amprentele, faţa lui Ennis se îmbujoră. Şi nu dură decît foarte puţin pînă fu în măsură să-i precizeze căpitanului Collins că amprentele erau ale lui Farmer. Alex nu explică nimic : nici motivul pentru care avea în buzunar un bilet cu amprentele lui Farmer, nici filmul pe care-l avea în aparatul de fotografiat şi nici existenţa amprentelor digitale ale lui Farmer pe paşaportul lui, al lui Ward adică.

Ward îşi recunoscu crima numai în momentul în care Ennis i-a arătat fotografia mărită a lui Phyllis moartă. .

Pe drumul spre celula lui Ward, căpitanul Collins îi mulţumi lui Ennis pentru prezenţa lui de spirit, pentru rapiditatea cu care a efectuat analiza chimică, fapt care l-a ajutat să clarifice datele legate de moartea doamnei Ward.

— Ştiţi, domnule căpitan, eu susţin că fiecare criminal îşi are obiceiul lui, manuscrisul lui, cum spunem noi. Vedeţi, primele două victime erau fete tinere, amîndouă sub douăzeci de ani. Mi-au fost suficiente doar cîteva clipe pentru a-mi da seama, atunci cînd am fost în dormitorul doamnei Ward, că ea nu intra în programul sugrumătorului...

Collins nu manifestă interes pentru continuarea discuţiei pe această temă atît de dragă lui Ennis...

Şi astfel Ennis se întoarse în laborator şi puse într-un sac de plastic ciorapul cu care era maimai să fie făptuită o crimă. Nu era deci arma crimei, cu toate acestea ea făcea parte din colecţia sugrumătorului. Cu o însemnată doză de repulsie — pentru că el considera drept respingător ca un criminal să împrumute stilul altui criminal — Ennis examină ciorapul găsit în buzunarul lui Farmer. Îl împături apoi şi-l băgă cu grijă în buzunar. O să-l ia acasă la el şi o să-l pună frumuşel în sertar.

Acolo unde mai are doi...

domino

Luceafărul

CUVINTELE ÎNCRUCIŞATE SAU DESPRE O MAI VECHE DELECTARE INTELECTUALĂ

Nu credem că sînt mulţi care cunosc faptul că jocurile de cuvinte încrucişate, în România, n-au apărut de-abia la finele anilor '50, odată cu primele numere ale revistei bilunare REBUS. Înaintea ultimului mare război, careurile şi jocurile enigmistice au cunoscut o anume amploare, deloc neglijabilă, prin difuzarea, numărul, calitatea lor, cît şi prin fantezia investită, deopotrivă de alcătuitori ca şi de dezlegători. Cum evul nostru a fost şi încă este şi unul al competiţiilor şi al descifrării originilor a toate şi a tot, ni se pare firesc să răsfoim împreună cîteva pagini dintr-o revistă enciclopedică — am numit OGLINDA LUMII, nr. 16, 20, 36/1926 — în coloanele căreia şi-au găsit loc numeroase probleme de enigmistică, în proză şi versuri, însoţite de atrăgătoare prezentări grafice, precum şi de numele tuturor acelora care „reuşeau" să pătrundă fructuos pe teritoriul „misterelor". Aflăm astfel că, deşi s-a crezut că „moda cuvintelor încrucişate ne vine din America, unde a luat proporţiile unei epidemii", totuşi originea ei ar fi franceză. Şi iată de ce: „răsfoind ziarele ilustrate din 1850, se găseşte la rubrica Jocurilor de spirit *o culegere de* cuvinte pătrate, cuvinte triunghi, în dreptunghi, în stea, *care nu sînt altceva decît actualele cuvinte încrucişate". Iar un atare mod de distracţie, cum spunea Bolyac, „rezervat Oedipilor din cafeneaua comerţului" s-ar fi născut în Franţa „din agitaţia crescîndă a vieţii". Deşi ziarul* New York World *introdusese de cîteva decenii bune careurile, „marele entuziasm a început în februarie 1924 cu seria de* cross words puzles *lucrată de acelaşi ziar, dotînd soluţiile cu premii foarte mari". E de înţeles că, datorită succesului înregistrat cu asemenea concursuri, şi alte ziare urmează pilda cotidianului newyorkez, iar în septembrie 1924, un*

editor îndrăzneşte să tipărească „prima carte cu probleme de cuvinte încrucişate. De atunci, contagiunea a fost irezistibilă; Anglia, apoi Franţa, căzură la rîndul lor şi se pretinde că vînzarea totală a cărţilor de crosswords americane şi engleze întrece acum zece milioane exemplare". Nu-i de mirare, deci, că de-a lungul anilor, ciştigînd milioane de prozeliţi, enigmistica a avut de suferit şi unele „atacuri", mai insidioase: „Oamenii care au inventat cuvintele încrucişate sînt ocupaţi acum cu alcătuirea planului de amortizare a datoriilor publice franceze", sau mai nevinovate: „Băiete, bagă-ţi în cap că limba latină e extrem de importantă în viaţă. Nume latineşti se găsesc în mai toate problemele de cuvinte încrucişate". Dar progresul oricărei activităţi umane nu-i niciodată scutit de astfel de incidente. Faptul n-a împiedicat ca numărul rebusurilor şi al rebusiştilor să sporească necontenit, încît astăzi, pe întreg globul, numeroase ziare şi reviste, cărţi şi almanahuri, găzduiesc generos probleme enigmistice şi careuri de cuvinte încrucişate.

Eminesciană

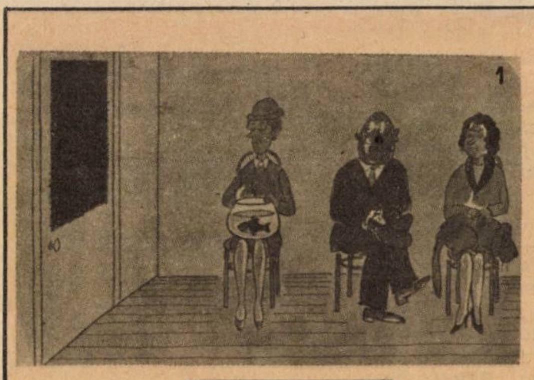
SPRE STÎNGA (1) ŞI SPRE DREAPTA: 1) Bazin portuar ● Rasă de cîini. 2) De actualitate ● Cel mai lung fluviu. 3) Gard... fortificat ● Cel mai mic ansamblu. 4) Cilindru de hîrtie ● Armă albă. 5) Se referă la viaţă ● Uriaş şarpe tropical. 6) Bărbat în vîrstă ● Onomatopee ovină. 7) Pronume personal. 8) Notă muzicală. 9) Teme scurte! ● Peşte răpitor marin. 10) Îmbrăcăminte de damă ● Personaj feminin din basme. 11) Animal polar ● Manifestare a veseliei. 12) Bancnotă de altădată ● Strigăt... păsăresc. 13) Instrument muzical ● Animal de povară.

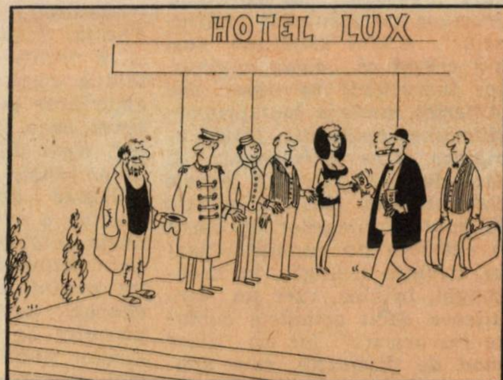
La o dezlegare corectă, literele finale ale cuvintelor citite în ordinea cifrelor vor da titlul unei cunoscute poezii precum şi numele autorului, poezie în care întîlnim versul: „Alte măşti, aceeaşi piesă", care se foloseşte atunci cînd vrem să arătăm că numai oamenii s-au schimbat, dar situaţia a rămas la fel ca înainte.

Poetul întăreşte această idee în versul următor: „Alte guri, aceeaşi gamă". De obicei se citează unul dintre cele două versuri.

Expresia este echivalentă cu zicala franceză: „La meme Jannette, mais autrement coifée" (Aceeaşi Jannette dar altfel pieptănată), sau cum se spune la noi: „Aceeaşi Mărie, cu altă pălărie".

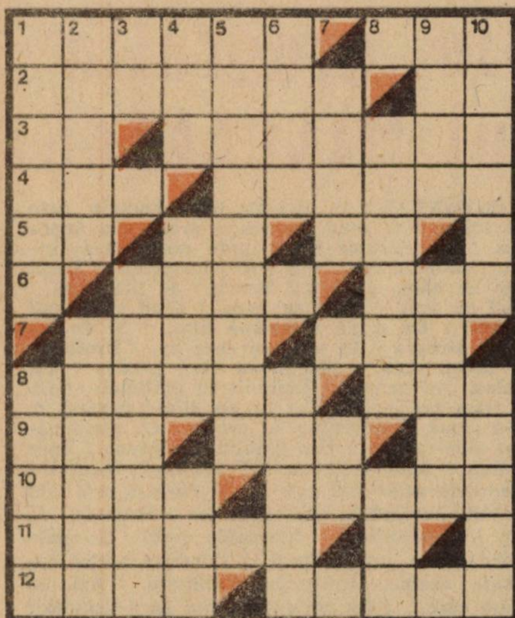

O PERLĂ A CARPAŢILOR

SINAIA

ORIZONTAL : 1) ...Sfînta Ana, situată deasupra Sinaiei la 1 218 m ● Şura ...(sing. neart.). 2) Poiana ...,elegantă staţiune între Sinaia şi Buşteni, între aceasta şi Buşteni aflîndu-se cascada Urlătoarea ● Notă muzicală. 3) Nouă la romani ● Vechiul nume al muntelui Furnica din masivul Bucegi, la... deal de Sinaia, unde astăzi întîlnim Hotelul Alpin (Cota 1 400), Valea cu Brazi (Cota 1 500) etc. 4) Pom fructifer ● Cabană în munţii Bucegi pe valea superioară a Ialomiţei, importantă bază turistică unde se ajunge din Sinaia pe poteca marcată cu bandă albastră, trecînd pe lîngă cabanele Poiana Stînei, Piatra Arsă, Peştera, de unde mai sînt 30 minute de mers. 5) În vest ! ● 5—0 ! ● Exclamaţie. 6) ...de Dobrogea, un fel de iederă care se putea vedea pe brînele „Vînturişului" şi „Colţii lui Barbeş", despre care sătenii povesteau că a fost plantată de haiduci ca să ascundă treptele de piatră care conduceau la locurile lor tainice ● Pseudonim al lui Anton Bacalbaşa. 7) ...lui Carp, unde Sinaia dispune de piste de schi pentru concursuri (din şaua Furnicii pînă în ...cu Brazi—neart.) ● Aţă. 8) Punct turistic în apropiere de Braşov ● „La...", punct pe traseul Sinaia — Hotelul Alpin — Vîrful cu Dor, nu departe de Cota 1 500. 9) Institutul de Drept Internaţional (siglă) ● Uniunea Ciclistă Internaţională (siglă) ● Dată. 10) Zerouri ● Banda pe care se ajunge din gara Sinaia pînă la Hotelul Alpin (Cota 1 400), cea mai modernă şi mai confortabilă bază turistică din munţii Bucegi, situată pe muntele Furnica (pl.). 11) Haiduc din satul Brebu, care prin secolul al XVI-lea, ar fi ridicat pe muntele Molomoţ, pe locul vechiului schit, o bisericuţă de lemn, distrusă în timpul războiului ruso-austro-turc din 1788, pe locul respectiv înălţîndu-se în 1858 o cruce de piatră, care poate fi văzută şi astăzi pe „Plaiul de la cruce". 12) Numele naţional al Irlandei ● Capra ...,vînat ce face parte din fauna munţilor din jurul Sinaiei (pl.).

VERTICAL : 1) Poiana..., cabană situată pe versantul prahovean al Bucegilor, într-unul dintre cele mai pitoreşti locuri de pe muntele Piatra Arsă ● ...voinicului (negritella rubra), o plantă întîlnită de turişti în Bucegi (neart.). 2) ...bucata, numele ştiinţific al tisei, arbust nelipsit din flora Sinaiei, declarat monument al naturii ● Loc de trecere în albia unui rîu (pl.). 3) Ion Popescu ● Sinaia (gară) — cabana Furnica — Poiana Popicărie — Plaiul..., traseu pe care se ajunge la Cota 1 400 după circa 2 ore de mers. 4) Numeral (abr.). ● „Este un sat de... elegante, cum rar întîlneşti în Europa, ... care au răsărit repede, ca în America, în mai puţin de 15 ani", remarcă asupra Sinaiei anului 1893 cuprinsă în cartea despre Castelul Peleş a scriitorului francez Léo Bachelin ● Staţiune balneară pe Coasta de Azur. 5) Stîncă sub care se deschide poteca spre dreapta prin pădure către Poiana Stînei. 6) Sală academică ● Cinematograf. 7) Unul din elementele (alături de teliu, brom şi fier) pe care le conţin izvoarele din jurul Sinaiei (verb) ● Zece ! 8) ...Cantacuzino (1650—1716), spătarul care plecînd în pelerinaj a vizitat şi peninsula Sinai, dînd apoi numele oraşului din Bucegi ● Segment (abr.). 9) Nume masculin ● Valea cu... (Cota 1 500), cabană unde se ajunge de la Sinaia în 2 ore. 10) La ...,stîncă întîlnită pe traseul Sinaia (gară) — Hotel Alpin — Vîrful cu Dor ● Piscul ...,cabană situată pe versantul prahovean al munţilor Baiului, pe piciorul muntelui cu acelaşi nume (1 010), deschisă permanent şi unde se ajunge într-o oră de la gara Sinaia, pe marcaj punct albastru, oferind o frumoasă privelişte asupra staţiunii Sinaia şi abruptului Bucegilor.

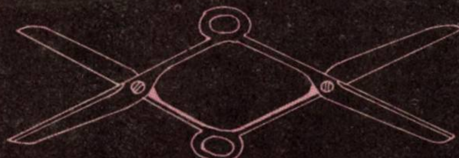
Dicţionar : ABE, EIRE, EZE.

Din „geografia" lui MINULESCU

ORIZONTAL : 1) Azi-noapte / Femeia care mă iubea / O mică poemă-n proză din opera mea / Mi-a-nculat odaia unde nopţi de-a rîndul / Amîndoi dormisem / Şi păcătuisem, / După cum ne bătea gîndul, / Nervii / Şi literatura, / Cînd cu ochi, / Cînd cu gura, / Cînd cu trupul nesătul / De orgia bizantină din... / Şi de tot ce ne-ntregea / In odaia-n care ea, / Profitînd de faima mea, / Mă iubea fără perdea / Cu acelaşi „va urma", / Îngrădit în ghilimele, / Ca să stăm pe veci închişi în ele (Fapt divers) ● Şi-n urmă le-ndreptau cu grabă / Ca nişte păsări albe-n zbor / Din insula... Salvador / Spre Spania / Spre taciturnul şi lacomul Escurial ! (Romanţa celor trei galere). 2) Porniră cele trei corăbii, purtînd în pîntecele lor / Grămezi de aur, / Chihlimbare, / Smaralde verzi / Şi-opale blonde ; Iar sus pe bord, / Tristeţea-acelor romanţe veşnic vagabonde, / Cîntate, / Azi, în drum spre..., / Iar mîine-n drum spre-Ecuator ! (Romanţa celor trei corăbii) ● Nu se mai iubesc. 3) Vînt din regiunile tropicale ● Oxid de uraniu. 4) În fine ! ● Îl recunosc ! / Pe puntea lui, odată, / Am navigat cu Cristofor Columb / Spre... cu mine de platină / De aur, / De aramă / Şi de plumb (Vasul fantomă). 5) Poezia dragostei (pl.) ● Răguşit. 6) Rocada mare ● Din ţara-n care dorm de veacuri vestiţii Faraoni (...) / Îţi voi aduce trei smaralde nemaivăzute-n altă ţară, / Trei perle blonde, pescuite de Negri-n golful de... (Odeletă) ● Cale ! 7) Nota scriitorului ● De-alde... Othello. 8) Campion ● Oţetiţi ● Asociaţia crescătorilor de albine (abr.) 9) Traducere cuvînt cu cuvînt a textelor greceşti şi latineşti ● Azi plouă iar la... / Ce zici ? / Nu vrei să revedem şoseaua udă, / Şi cavaleru-n zale de oţel / Ce-aşteaptă dornic să ne mai audă / Bătînd în poarta vechiului castel ? (Plastică medievală). 10) Din Orient, / Ovidiu m-a dus la... într-un sicriu de pergament, / Arabii m-au purtat în goana cămilelor, / Şi caravana / M-a cumpărat de la Bassora / Pentru-a mă vinde-n Ecbatana (Romanţa necunoscutei) ● Lesbos mi-a dedicat un templu, / Citera, altul, / Iar... / Mi-a dăruit Arhipelagul cu toate florile / Şi-argintul / Monezilor cu efigia lui Eros-blond. (Romanţa necunoscutei) (neart.). 11) Ian !, iată ! (reg.) ● Căni mici. 12) Plouă strîmb şi fals, / Plouă tîmpit / Plouă cum ploua-ntr-o zi la... / Cînd sorbeam un vermut sec / Cu Anny Ondra / Într-un bar pe Piccadilly Street (Peisaj umed) ● Dînsul. 13) În seara cînd ne-om întîlni / Căci va veni şi seara-aceea / în seara-aceea voi aprinde trei candelabre de argint / Şi-ţi voi citi / Capitole din epopeea / Amantelor din..., / Citera, / Lesbos / Şi Corint / Şi-n seara cînd ne-om întîlni / Te-oi întreba, / Ca şi pe multele pe care le-am întrebat înaintea ta : / — Voieşti sau nu să fii a mea ? (Romanţă fără muzică).

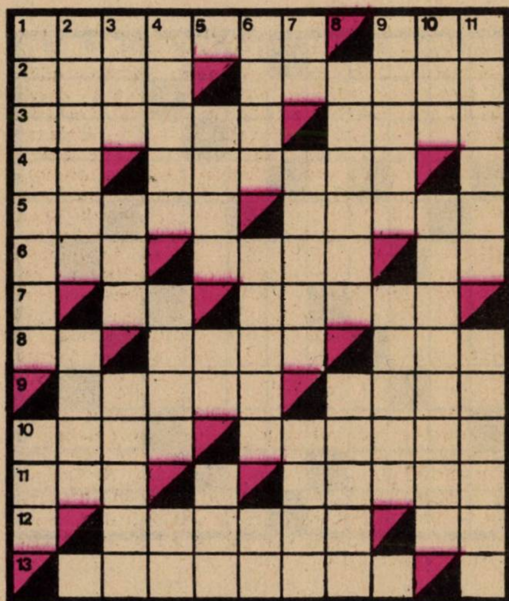
VERTICAL : 1) Cînta un matelot la proră, / Şi imnul lui solemn plutea / Pe-ntinsul Mării Marmara, / Ca-ntr-o cetate..., / Cînd orologiul din cupolă / Anunţă fiecare oră / Printr-un preludiu de mandolă (Cînta un matelot) ● Şi-n timp ce pentru semenii din turmă / Va-ncepe să lucreze-adînc lopata, / Aş vrea-plecat din ţară fără urmă — / Să putrezesc pe... de la Plata ! (Soliloculul nebunului). 2) Ce cap de Rege-Saltimbanc părea azi-noapte luna ! / Un negru nor, ce desemna pe cer o spadă de..., / Mînat de vînt, s-apropia / De saltimbancul ce rîdea / Dar Regele-aştepta furtuna / Ca şi Polonius, tăcut şi nemişcat după perdea (Nocturnă) ● Su-

Strict autentice

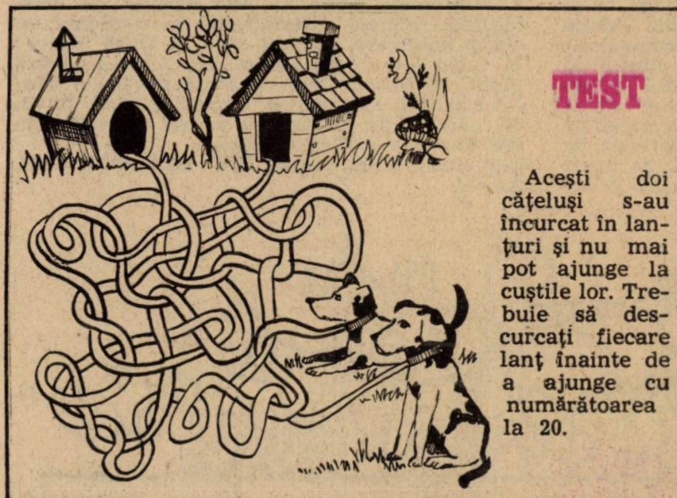
1. Păstraţi curăţenia în faţa magazinului, gestionarul concediu de boală !
2. Reparăm pantofi de orice fel şi schimbăm feţe de bărbaţi şi femei !
3. În magazinul nostru, rochiile se scot, numai după ce sînt achitate ! Fustele se ridică între orele 17 şi 20 !
4. Aici zilnic covrigi, după masă plăcintă!
5. Închiriem costume elegante, gineri şi mirese !
6. Nu avem ciorapi, pentru copii supraelastici !
7. Vindem confecţii, pentru bărbaţi şi femei în rate !
8. Petreceţi o seară plăcută, cu muzică şi antren în restaurantul, nostru închis pentru renovare !
9. Croşetăm şi tricotăm jachete şi pulovere, pentru femei şi copii din lînă şi fibre sintetice !
10. Confecţionăm serviete, poşete şi curele, cu pielea clientului !
11. Vopsim orice fel de haine, pentru bărbaţi şi femei din piele şi stofă !

George M. Gheorghe

focată de viața cu program / Și de-același „va urma" cotidian / Al savanților cu barbă, cu șoșoni și ochelari / Pedagogi și profesori octogenari / De algebră, geografie și pian / Primăvara / A izbit cu pumnu-n geam / Și-a fugit din pension / De la „Notre-Dame de... (Primăvară inutilă). 3) Nume turcesc ● Nume românesc ● Lipsiți de orgoliu. 4) ... / Monteoru / Buzău / Și Pullmanul nostru cu 80 pe oră, / Își bemolează viteza sonoră, / Și-n gară, deodată, tăcut se oprește ! (Itinerar) ● Strofe vechi, o mandolină, / Un Cezanne și doi Gauguin, / Patru măști de bronz : , Beethoven, Berlioz, Wagner, Chopin, / O sofa arabă, două vechi icoane bizantine, / Un potir de-argint, mai multe vase vechi de... pline / Cu mimoza, tamburine spaniole, lampioane / Japoneze, trei foteluri cu inscripții musulmane, / „Fleurs du mal" legate-n piele de Cordova, / Și pe pian : / Charles Baudelaire și-alături Villiers de l'Isle-Adam (Într-un bazar sentimental) ● În port ! 5) Erou a lui Vergiliu ● Petece ! ● Partenera meșterului Manole. 6) Oraș în Turcia asiatică ● Unealtă și mașină textilă ● Dumitru Corbea. 7) Indică locul ● Portari domnești ● Pămînt argilos colorat. 8) Vezi rîndunelele se duc, / Se scutură frunza de nuc, / S-așterne bruma peste vii / Peste părinți, / Peste copii / Și peste șlepurile noastre / Din cimitirul Dunării albastre / De la Brăila pînă la..., / Unde le-a-nțepenit rugina, / Că n-au fost șlepuri plutitoare / Decît pe Dunăre / Nu și pe mare ! (Itinerar) ● Cel mai cunoscut... cal. 9) Și drumul se-ntinde ca un gumelastic / Lipsit și de spirit / Și de simțul plastic / O biată cireadă de vaci și viței / Ne-ntîmpină-n gara de la Făurei, / Iar gara pustie din Lacul-... / Ne anunță că „Lacul-..." a... secat ! (Itinerar) ● ...m-a coborît pe bulevarde, / M-a exilat prin cafenele / Și prin modestele mansarde, / Iar restul marilor orașe moderne mă privesc cu milă / O Vagabondă ce se vinde mulțimii / Pe monezi de-argilă ! (Romanța necunoscutei, neart). 10). Fir ● În rada portului, / La cheiul pe care astăzi cresc castanii, / În rada portului, ce pare o lacrimă-a Mediteranei, / Dorm trei galere ancorate de zeci de ani, / Ce poartă-n pupe incrustate / Trei nume spaniole : / Xeres, / Estramadura / Și —... (Romanța celor trei galere). 11) De ce-ți sînt ochii verzi / Coloarea wagnerienelor motive / Și părul negru ca greșeala imaculatelor fecioare ? / De ce-ți sînt buzele pătate de violete trecătoare ? / Și mîinile de ce-ți sînt albe ca albul tristelor altare / Din Babilon, / Și din... ? (Celei mai aproape) ● Par trei sicriuri profanate / Din care morții-au dispărut / Cu-ntregile comori de aur / Și pietre scumpe / Adunate / De cei ce le mînau pe-Atlantic, / Din țărm în țărm, / Din val în val, / De cei ce le-ancorau cu grijă pe coasta-... bogată (Romanța celor trei galere, neart).

Dicționar : SITAV, INI, ULUS.

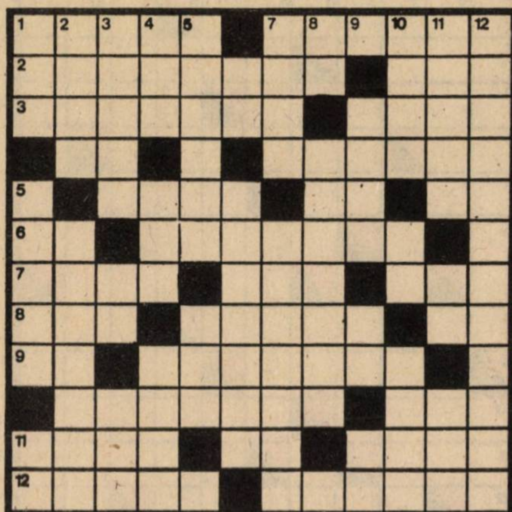

TEST

Acești doi cățeluși s-au încurcat în lanțuri și nu mai pot ajunge la cuștile lor. Trebuie să descurcați fiecare lanț înainte de a ajunge cu numărătoarea la 20.

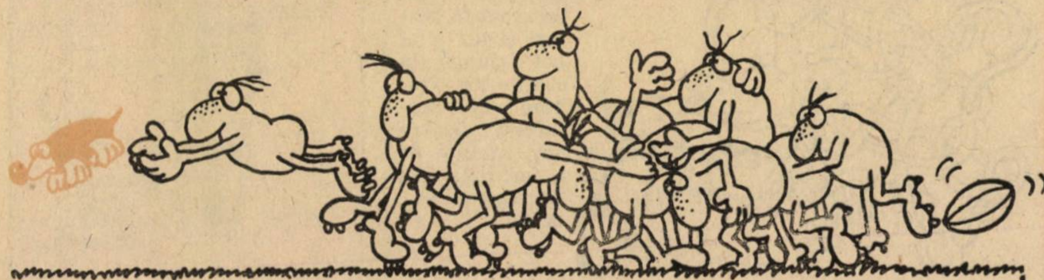
ORIZONTAL : 1) Elev al colegiului din orașul englez **Rugby** (William Webb) despre care o placă comemorativă amintește : **...cu o indiferență încintătoare față de legile fotbalului, ce se juca pe vremea sa, a luat pentru prima oară în miini balonul dind naștere în acest fel trăsăturii distinctive a jocului de rugby** ● Balonul atins la pămînt în terenul de țintă advers. 2) Principiu fundamental în jocul de rugbi conform căruia oricîtă bărbăție și energie ar dovedi în teren, jucătorii trebuie să se țină departe de orice procedeu neloial, să respecte întru totul regulamentul și spiritul sportiv (2 cuv.) ● Localitate în Franța. 3) Ultimul apărător din fața terenului de țintă (pl.) ● Suprafață agricolă. 4) Extreme la ...rugbi ! ● Taie-n carne vie (pl.). 5) Amestec de boia ! ● Victor Udrea ● Cais ! 6) Post scriptum ● Fază caracteristică în jocul de rugbi în care jucătorii celor două echipe așteaptă, legați într-un anume fel, introducerea balonului pe pămînt. 7) A stopa un atac, balonul, etc. ● Suprafață de teren... agricol ● La mijlocul terenului ! 8) Rezultat ● Oferă șansa de începere sau de a alege terenul ● Începe transformarea ! 9) Catene ! ● Procedeu spectaculos de oprire a unui adversar ce se îndreaptă cu balonul către terenul de țintă. 10) Procedeu tehnic de scoatere a balonului din grămadă ● Indică o alternativă. 11) Trecerea balonului la un coechipier ce se află într-o situație favorabilă de continuare a acțiunii ● Enescu Jean ● Indică numărul de puncte cîștigate de fiecare dintre echipe. 12) Strîns legați ● Realizarea unui atins în terenul de țintă (pl.).

BALONUL OVAL... ÎN CAREU!

VERTICAL : 1) Trei ...din Sheffield ! ● Jocul de rugbi, introdus de aproape 70 de ani în țara noastră de o serie de studenți entuziaști ce se întorseseră de la universitățile din Franța ● Cupeu ! 2) Încununează frunțile învingătorilor ● Tip de grămadă ce are loc în cîmpul de joc și se formează cînd balonul se află pe pămînt, iar jucătorii celor două echipe se adună în jurul lui (masc.). 3) Delimitează marginile terenului de joc, centrul acestuia, suprafața de țintă precum și distanța de 10 și 22 de metri de la mijlocul terenului și respectiv de la terenul de țintă ● Radu Durbac ● Ocupă întotdeauna locul întîi. 4) Strînse-n cîrd ! ● Evantai japonez ● Neted, fără denivelări. 5) Sprijină spatele ● Primele sloiuri ! 6) Cules ! ● Cel utilizat în jocul de rugbi are o formă ovală și o greutate cuprinsă între 375 și 425 grame (pl.). 7) Tip de barcă ușoară ● Trasarea cu var a liniilor de margine și din interiorul terenului în scopul de a le face mai vizibile pentru jucători, arbitri și spectatori (pl.). 8) Uwe Yvert ● Lege conform căreia arbitrul nu trebuie să întrerupă jocul atunci cînd o infracțiune survenită este urmată de posibilitatea echipei nevinovate de a obține un cîștig (încercare, dropgol, etc.). 9) Dusă înapoi ! ● Cuier ! ● Pase finale ! 10) A da cu ceară (pop). ● Diftong latin ● Piesă de Tudor Mușatescu. 11) Extreme ● Carte ! ● Aur (inv.). 12) „Linie" de jucători cu un rol important în desfășurarea acțiunilor ofensive.

Dicționar : ERR, IOAB, EFF, IRD, OGI, SLO, ASUD.

Viața în doi

Un filozof este întrebat de un tînăr ce femeie trebuie să-și ia de soție. I se răspunde :

— Nu știu deloc. Frumoasă, ești sclavul ei, urîtă, n-ai s-o iubești, săracă, te va ruina, bogată, te va ține sub călcîi, spirituală, își va bate joc de dumneata, proastă, te va face ridicol, bună, îți va fi urît cu ea, rea, te va face să suferi torturile iadului.

Cînd te căsătorești e ca și cum ai mînca ciuperci otrăvite — spunea umoristul Alphonse Allais.

— Adică, cum vine asta ?

— Cînd ți-ai dat seama că ai luat otrava e prea tîrziu !

Marchiza de Beauchamps, care se opunea căsătoriei fiicei sale cu un căpitan de mușchetari, nobil, dar foarte sărac, îi spunea acesteia:

— Fata mea, să știi că domnul de Surzec vrea să te ia numai pentru banii tăi, ca să-și plătească datoriile.

La care fiica replică cu vehemență :

— Dar nici nu-i trece prin minte să-și plătească datoriile, mamă !

Un prieten îi spuse cunoscutului dramaturg Björnson :

— Numai tu ești vinovat că am stricat logodna.

— Dar ce amestec am eu în această chestiune ?

— Deunăzi am fost cu logodnica la teatru, la un spectacol cu piesa ta, cînd mi-a spus :

— Un bărbat care adoarme la teatru și mai și sforăie nu poate fi niciodată soțul meu !

Vorbind despre recăsătorirea văduvilor, Georges de Caunes de la televiziunea franceză spunea :

— Recăsătorindu-se, văduvele se consolează, văduvii se răzbună !...

Un actor perora într-un cerc de colegi :

— Ce să vă spun, dragii mei, admirabil lucru e însurătoarea. Trăiesc minunat și cheltuiesc numai jumătate decît pe vremea cînd eram holtei.

— Știi ce ? — îi zise cu zîmbetul lui irezistibil Maurice Chevalier. Mai ia-ți o nevastă și o să trăiești gratis.

Bătrîna doamnă care are pe conștiință sute de asasinate (bineînțeles imaginare !), Agatha Christie (după numele primului ei soț, colonelul Archibald Christie), și-a găsit fericirea la 79 de ani, prin căsătoria sa cu arheologul Mallowaw.

După un încîntător voiaj de nuntă în Mesopotamia și în Europa ea a declarat :

— Sînt o femeie norocoasă că m-am măritat cu un arheolog. E pasionat după antichități. De aceea, cu cît îmbătrînesc cu atît îi par mai ...interesantă.

Jean Dorat, călăuzitorul pașilor lui Ronsard în tainele poeziei, s-a căsătorit la vîrsta de 78 de ani cu o frumoasă jună ce nu împlinise nici 19 ani. Carol al IX-lea al Franței, la curtea căruia se afla, îl întrebă pe poet :

— Cum de ai putut săvîrși o asemenea greșeală ?

Jean Dorat îi răspunse fără să ezite :

— Sire, nu e decît o licență poetică !

Pictorul Lantara se îndrăgostește de o necunoscută, văzută în treacăt, pe care căuta zadarnic s-o reîntîlnească.

— E înaltă ? — îl întrebă un prieten.

— Poate.

— E blondă ?

— De ce nu ?

— Are ochi mari ?

— De unde vrei să știu ? Te uiți să vezi ce calibru are tunul al cărei ghiulea ți-a furat capul ?

Scriitorul francez Henry de Montherlant susținea că celibatarii cunosc mai bine femeile decît bărbații căsătoriți.

— Dovada ? îl întreabă cineva.

— Însuși faptul că au rămas celibatari, răspunse celebrul scriitor.

Herbert Spencer care a rămas burlac pînă la o vîrstă înaintată, a fost întrebat de un prieten :

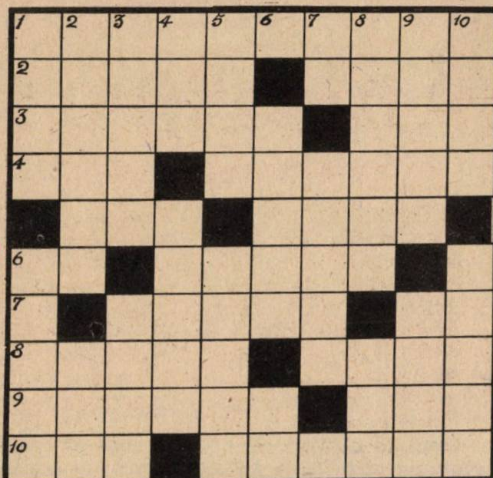
— Vrei să mori neînsurat ? Nu te întristează această stare ?

— Dimpotrivă, a răspuns Spencer, chiar îmi face o deosebită plăcere să-mi închipui femeia cu care aș fi putut să mă însor, și care să nu fie numai ea fericită că n-am săvîrșit această neghiobie !...

PENTRU ÎNCEPĂTORI ● PENTRU ÎNCEPĂTORI

Amintiri din clasele primare

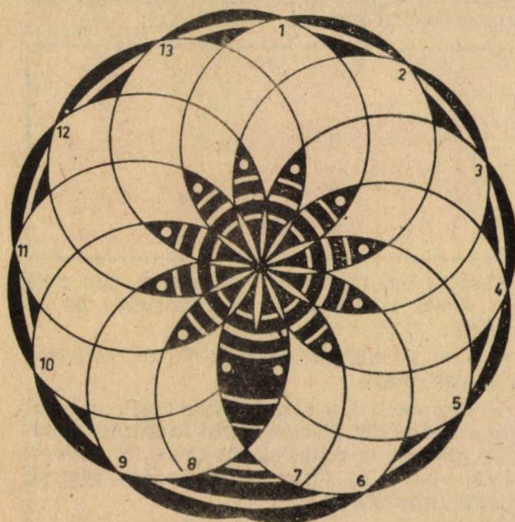

ORIZONTAL: 1) După cei.. șase ani de-acasă ● „Harta" stelelor. 2) Are un cap... luminat, la întuneric ● Grup de oameni sau animale avînd caracteristici fizice comune (pl.). 3) E studiată la chimie (pl.) ● Mare împărțită între Iordania și Israel, cu cea mai joasă altitudine de pe glob (392 m). 4) Repetate la... repetiție ! ● Becul... stră-străbunicilor... 5) ...și lumina lui ● Poftim, servește ! (6) Acar, arac, acră, arcă. Ce-a mai rămas ? ● Vorba oii ● Nicu Gruia. 7) Oxidarea rapidă a unei substanțe, însoțită de dezvoltare de căldură (și lumină) 8) Înaintea televizorului ● Un punct mai mare pe hartă. 9) Cei mai buni ● Puși la distanță. 10) „Tremuriciul" de pe scenă ● Chemat din nou la rampă.

VERTICAL: 1) Asigură condiții exemplare de învățătură ● Care iubește curățenia. 2) O fetiță mai mică sau mai mare ● Asociația sportivă Recolta. 3) Între două recreații ● A împrăștia raze de lumină, de căldură etc. 4) Ana Tudoran ● A o duce... într-o ceartă ! 5) Tub... electronic ● Starea sufletească a celui care „aspiră" la ceva". 6) Camere fără ferestre destinate unor scopuri speciale (în fizică, în medicină etc.) ● Primele la clasa I-a ! 7) Neascultători și răsfățați ● Apar uneori în calcule. 8) Adună între file toată înțelepciunea lumii (pl.) ● Stînjenelul din cartea de botanică. 9) Punct cardinal ● Nouă luni de școală ● Material textil. 10) Are la bază științele exacte ● Un fel de „evrika" !

MARGUERITTE

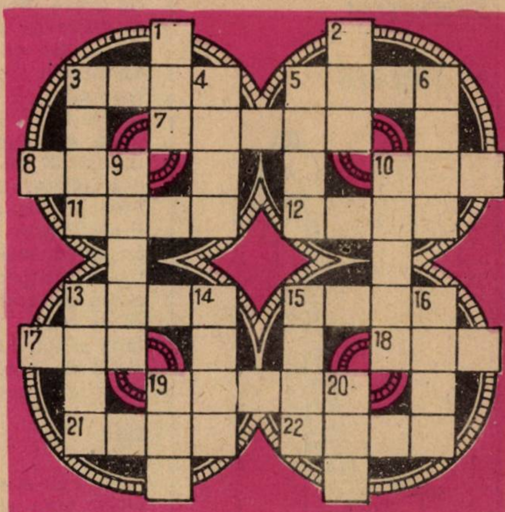
DE LA STÎNGA SPRE DREAPTA: 1) Incuietoare cu cheie. 2) Își vinde scump pielea. 3) Tace și face. 4) Unchiul... Sam ! 5) Îți dă numai dacă-i dai. 6) Stau în mijlocul drumului ! 8) O sută una ! 9) E o dulceață. 10) Autorul primelor selecții... naturale. 11) Fără bujori. 12) Muzicuță de gură. 13) Spus cu durere.

DE LA DREAPTA SPRE STÎNGA: 1) Se prind în curea. 2) Soațele lor sînt niște... vaci. 3) Un fel de fel. 4) Domnișoara... Nastasia. 5) Poftim ? 6) Aur anagramat ! 7) Suc destupat ! 9) Inițialele lui... „Vrem pămînt". 10) Scînție la mers. 11) Unul... lăudat. 12) Nea... Anagramă ! 13) Țesătură... de apă !

La o dezlegare corectă, cele 13 litere din jurul petalelor vor da titlul unui roman, transformat mai tîrziu și în piesă de teatru, de Alexandre Dumas-fiul. Romanul (apărut în 1848) și mai ales piesa (1852), în urma succeselor obținute, au popularizat figura și numele eroinei Margueritte Gauthier.

Literară?

— fantezie —

ORIZONTAL : **3)** Gen de păsări răpitoare de zi. **5)** Căpetenie a unui trib, a unei formații statale în țările arabe. **7)** Pește teleosten, dulcicol, de o mare valoare economică (pl.). **8)** Element chimic (constituitiv al glandei tiroide, absența lui provocînd cretinismul și gușa) descoperit de chimistul francez Bernard Coutrois în 1811. **10)** Culoare obținută prin suprapunerea tuturor componentelor spectrelor luminii zilei (masc). **11)** Mică monedă spaniolă de argint, valorînd 25 de centime. **12)** Îmbinarea a două piese în prelungire, făcută astfel încît să poată transmite o sarcină de la una la alta. **13)** Paralelogram cu toate laturile egale și cu diagonalele perpendiculare. **15)** Erou legendar al luptei elvețienilor împotriva stăpînirii Habsburgilor austrieci în sec. XIV. **17)** Interval între două sunete apropiat. **18)** Însușirea de a distinge o notă muzicală corectă de una falsă. **19)** Denumire dată unor artropode din clasa arahnidelor. **21)** Instrument folosit pentru efectuarea de calcule aritmetice simple, cunoscut încă din antichitate. **22)** Formă a conștiinței sociale care oglindește realitatea în imagini estetice (pl.).

VERTICAL : **1)** Mișcare bruscă, cronică sau tonică, reproducînd deformat și fără justificare un act motor obișnuit. **2)** Mamifer carnivor din familia felidelor care trăiește în Africa și în Asia meridională (pl.). **3)** Înclinare spre glume și ironii ascunse sub o aparență de seriozitate. **4)** Sistem muntos care se întinde de la Marea Kara la Marea Caspică. **5)** Parte componentă a cîrligului de pescuit, care împiedică scăparea capturii și ieșirea momelii de pe el. **6)** Piesă care menține distanța între paletele unei turbine cu aburi. **9)** Geniu al neliniștii care stîrnește pasiuni, dorințe (în poezie). **10)** Singurul roman scris de criticul și istoricul literar român Garabet Ibrăileanu, în care vădește o mare capacitate de aprofundare psihologică. **13)** Agregat mineral constituent al scoarței terestre. **14)** Rasă de cîini de vînătoare de talie mare, care indică vînatul mic oprindu-se în fața lui. **15)** Multiplu al kilogramului. **16)** Ansamblu a tot ce există în realitate. **19)** Fibră naturală de origină animală. **20)** Imagine alb-negru.

La o dezlegare corectă, literele din pătrățelele cu soț citite în ordine crescîndă vor da numele unui poet, dramaturg, filozof și eseist român (1895—1961) ; 2 cuv. 6, 5).

Remember

Pe patul de moarte, regretat de toți, Traian căuta să-și încurajeze prietenii și soldații care plîngeau :

„Am trăit destul, căci mor neînvins !“

Renumitul matematician Bossut zăcea pe patul de moarte înconjurat de membrii familiei și nu răspundea la nici o întrebare. În camera muribundului a intrat prietenul său savantul Monpertu. Cînd i s-a explicat starea bolnavului, acesta a spus :

— Așteptați, o să vorbească îndată.

— Cît fac 12 la pătrat ? îl întreabă în șoaptă pe Bossut.

— 144 ! Au fost ultimele cuvinte ale matematicianului.

Figaro Popescu – Pereni

JURNAL DE FRIZER

– fragmente –

1952

Ieri am împlinit fics 30 de ani de zile. Frumoasă vîrstă. De răscruce în destin. În loc de urare tata mi-a spus că cu stabilizarea nu-i de glumă. O să fie din ce în ce mai dificil să-mpuşti francul. Asta l-a-ntoarcere, că fusesem la oraş să mă tund. Atunci mi-a venit ideia să plec în marele oraş industrial că la noi în Pereni n-a existat niciodată spiţerie. Plec pe jos că boii e obosiţi. Pîn'la haltă e cinşpe kilometri, pîn'la şcoală e şaişpe. Pentru un kilometru de mers cu cursa economisesc zece lei şi 48 de bani. Un kil de marmeladă şi tot mai rămîn cinci lei şi 23 de bani. O să fie greu, da'orişicît scap de sapă.

1954

Stau în scaunul clienţilor şi citesc cum s-a călit oţelul. De la biblioteca de cartier că am fişe bogată. Deşi tovarăşa e soţia mea. Am adus-o şi pe ea de la Pereni. Lunea se tunde puţini. Tovarăşul miliţian pe gratis, că vine săptămînal şi n-am cine ştie ce de tăiat şi Horaţiu Firfirică, actorul din colţul de vizavi. O s-ajungă departe Firfirică, ăsta. Ştie o groază de bancuri şi le spune cu cel mai mare talent. L-am văzut şi într-o piesă. Făcea pe nebunu cu o tigvă în mînă. Da era de ghips. Azi mi-a spus că o să joace într-o piesă turmentat. Mă tund şi mă rad singur. E un cîştig.

1958

Fiu-meu şi-a bătut patinele în cuie direct în bocanci. Pentru asta l-am tuns cu maşina zero. M-am certat cu nevasta că-i îngheaţă inteligenţa. Foarte bine, dacă e aşa de inteligent cînd n-are decît o singură pereche de bocanci. Cîte ciubucuri trebuie să fac eu ca să-i iau alţii ? Vorba lui Stamate de la mercerie care zicea de unu Ghete c-a zis „Mai multă lumină !“

1960

Am publicat o epigramă la gazeta de perete că nu mai sînt particular, avem cooperativă şi sînt membru fondator cu origine sănătoasă. Cît am luptat pentru asta. Din '52 de la ucenicia profesională, la nea Petrişor, cînd plătea tata 200 pe lună, başca curcanul şi jumatea de porc de Paşti şi de Crăciun. Reproduc epigrama :

Cu foarfece şi pieptene
Luptăm cu avînt, hei !
Combatem chiul şi lene,
Şi îi radem pe cei răi.

Ideia cu semnătura Figaro Popescu-Pereni a fost a lui tovarăşul şef de la sindicatul nostru nou înfiinţat. Cică a mai fost unu care şi cînta, că pe mine mă cheamă Gogu.

1962

Am fost promovat şi sînt responsabil de salon. Ce coincidenţă. Tocmai azi mi-a scris Firfirică din Franţa. Poate mi-aduce un brici a-ntîia. Cică tot turmentat joacă. E o performanţă să te-mbeţi seară de seară vreme de şase ani de zile. Mi-a trimis şi o tăietură din ziar în care unu scria că el se duce la toate piesele de teatru. Dacă are omul timp face ce vrea cu viaţa lui, nu ? Noi am băut şampanie şi ne-am uitat la televizor unde s-a cîntat şi şlagărul lui Vico Toriani. La Buletinul meteorologic am văzut un incendiu în Arizona. Vai de capul lor !

1965

Anul ăsta am tras c-a fost campanie de presă. Nu mai pridideam cu pletoşii. Ca pe vremea lui Malagamba, cu creasta de cocoş. D-aia nici n-am mai dat pe la Pereni şi-am pus de murături în balcon. Nevastă-mea zice să ne luăm maşină că de trei ani în Bucureşti la distanţele capitalei se merită. Blocul în Baltă,

frizeria în Rahova, biblioteca ei în centru. Nu mai vorbesc că mîine fiu-meu dă la facultate, la drept, că e mai puţini pe un loc. O să-l fac avocat. Meserie curată, diblă să ai, că dacă nu curge, pică, Unde-i lege, nu-i tocmeală.

1969

A avut dreptate nevastă-mea. Cu munca obştească am fost transferat la Atene Palas. Pe urmă nici eu nu m-am gîndit cînd eram în provincie c-o să am rubrică permanentă la Urzica. Maxime şi cugetări. Inspirate direct din viaţă, că clienţi, slavă domnului, şi spălaţi pe de-asupra, am cu ghiotura. Pentru numărul viitor am ceva :

Barbu Nutzescu, operator la TV, zice : „S-a dezintegrat din muncă şi-a ajuns la ora actuală în obiectiv la cei certaţi cu echitatea socialistă".

Ana Fureanu, inspectoare la Ministerul învăţămîntului (cu ea o să aranjez cu repartizarea lui fiu-meu), zice : „Vai, tu ! Nici nu-ţi imaginezi ce baftă. Noroc că n-a venit tramvaiul o jumătate de oră, că la aprozarul din staţie au adus spanac refuzat la export".

Nea Grig, şef de sală alături, vecin adică la Atene Palas, zice : „Mă, Gogule, tu ştii legea lui Ohm ? (cică aşa se scrie). Dacă eşti om cu mine sînt şi eu om cu tine".

Nae Birău, şef la un ziar (e cam chel, săracu !), zice : „Asta e parazitismul : să ceri de la mediul înconjurător mai mult decît îi dai tu celor care aşteaptă de la tine această obligaţie şi îndatorire de onoare".

Şi multe altele. Mi-a scris ăl bătrîn o vedere de la Herculane că i-am uitat. De unde să ştie el că ţăranul român, chiar dacă e şi el, e talpa ţării !

1973

Fiu-meu n-a făcut nici o brînză cu avocatura. Acu e consilier juridic la alimentara. Altă gîscă-n altă traistă. Nevastă-mea i-a spus : vezi, mă, dacă n-ai trecut pe la biblioteca universitară că-ţi dădeam cele mai groase cursuri ! Nu mă bag. Ca casier principal ea ştie mai bine. Tot ea m-a convins să nu mai joc la loz în plic că cu „mai trage o dată" nu te procopseşti.

1978

Iar nu ne-am calificat la fotbal. Mai bine, că nu văd cum aş fi făcut rost de bilete pentru Argentina. Aşa că o să ne mutăm. Am găsit o casă cu curte în Cotroceni. E a unuia care făcea filme contemporane şi s-a mutat la Buftea. Natura, natură, da e şi mai aprape de locul de muncă. S-a aranjat totul cînd l-am ras. C-a venit prin mica publicitate.

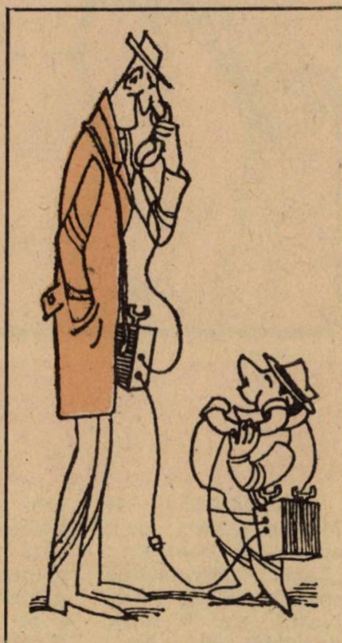
1982

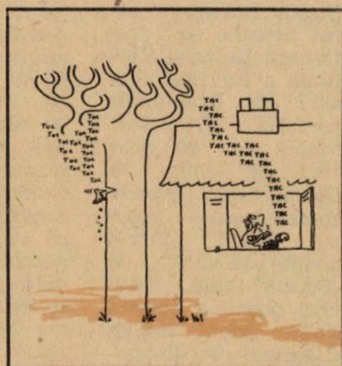
Asta da ! Am primit premiul Asociaţiei Scriitorilor pentru culegerea de „Maxime şi cugetări" publicate ani de zile la rînd în Urzica. Mîine mă duc la Pereni să lansez volumul, împreună cu colegii de la Uniunea Scriitorilor. E vorba să fiu tradus şi în limba albaneză. Tot nevastă-mea, săraca. A avut dreptate : una e să scriu la bloc, alta la casă cu curte. Să nu uit să-l rog pe maestrul Firfirică să-mi citească cîte ceva din carte la „Meridianele umorului" pe programul unul.

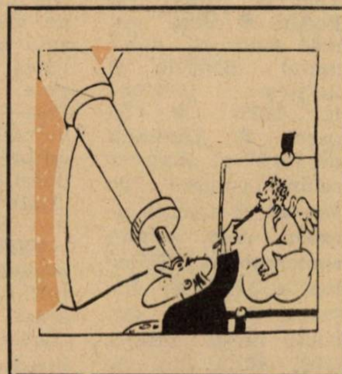
1983

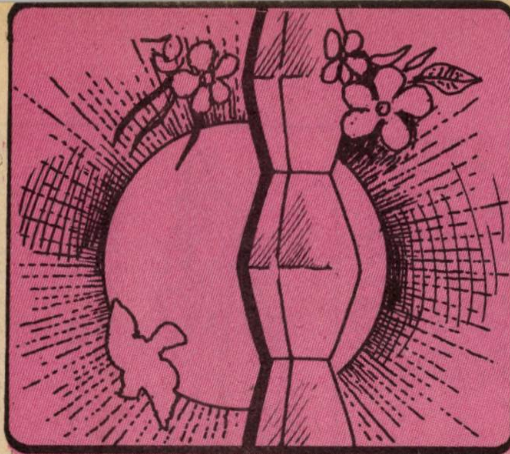
Azi am ieşit la pensie de la Atene Palas. De-acum arta e pe primul plan. Mai întîi să-mi pun la punct jurnalul. Cred că cel mai nimerit titlu ar fi „Şi eu l-am citit pe Caragiale". Da' o fi scris mult, ăsta ?

Pt. conf.
Toma Michinici

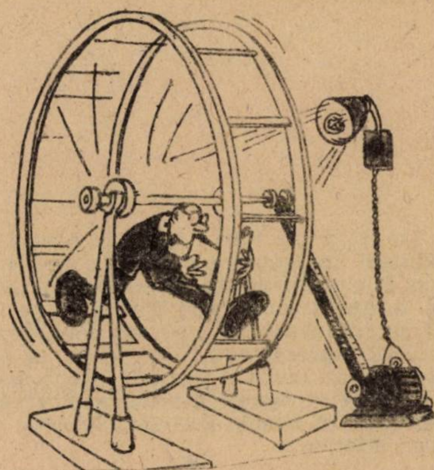
Lirica estivală...

1	2	3	4	5	6	7	8	■	10	11	12
2					■						
3				■							
4						■				■	
5		■						■			■
6	■						■		■		
■						■					
8			■				■				
9		■				■			■		
10	■			■							
11					■						
12				■							

ORIZONTAL: 1) Marele nostru poet autor al poeziilor: „Lacul", „Freamăt de codru", „Floare albastră" ş.a. ● Pline de viaţă. 2) „...Nordului", roman de Eugen Barbu, a cărui acţiune se desfăşoară în vara fierbinte a lui 1944 (neart.). ● Prenumele poetului Păunescu, născut la 20 iulie 1943 3) Avînt ● Dramaturg român contemporan, autorul piesei „Într-o noapte de vară". 4) „Seceta" este titlul unei poezii a acestui tînăr poet român (Damian) ● Grupare etnică în Ghana, Togo şi Benin. 5) Poftim ● Poet român autor al volumului „Soarele şi liniştea" (Victor; n. 1923) ● În pace! 6) „Dimineţi de vară" şi „Sub cer senin", volume de versuri ce aparţin acestui poet român contemporan (Nicolae; n. 1919) ● Înţeapă. 7) Unul din poeţii noştri clasici (1881—1913), din opera căruia reţinem poezia „Noapte de vară" ● Căldură omenească. 8) A-şi potoli setea ● A iezi, a se vărsa (înv.) ● Mustrare. 9) În miezul verii! ● Siglă pentru „International Academy of Astronautics" ● În curs! ● Veri pe sfîrşite! 10) Paul Urmuzescu ● Manifestare artistică susţinută de un singur interpret. 11) Cunoscut prozator contemporan (Fănuş; n. 1912), semnatarul volumului „Vară buimacă" ● Autoare de literatură pentru copii (Elena; n. 1911), din ale cărei cărţi reamintim pe cea intitulată „Zile de vară". 12) Bronzată la soare ● Din lirica acestei cunoscute poete (Otilia; 1894—1967) reţinem volumul „Lumini şi umbre" precum şi poeziile „Vara" şi „Iulie".

VERTICAL: 1) Poet sovietic rus (1895—1925) care a cîntat acest anotimp în „Grîul să se legene încearcă" şi „Seri, ah, seri albastre, nopţi cu lună beată" ● „Ceas de umbră" este titlul unuia din volumele acestui prodigios poet contemporan (Vlaicu; n. 1913). 2) Poet mehedinţean (Ion; n. 1905), autorul volumului „Cadran solar" ● Boltă înstelată ● Elena Radu. 3) Cunoscut liric transilvănean (1886-1954) de la care ne-au rămas şi cîteva poezii legate de tema noastră, ca de exemplu „Vară" şi „Seceriş" ● Dorită vara şi iubită iarna ● Autorul unei cărţi „Pentru zile de vacanţă (Ion; 1895—1974). 4) Se oglindeşte în apa lacurilor ● Poet maramureşean (Ion; n. 1940). 5) Eterna enigmă ● Reprezentant ieşean al liricii noastre (George; n. 1902), autor şi el al unor poeme de sezon: „Vară" şi „Iunie". 6) „Soare şi zăpezi" şi „Violoncel solar" sînt titlurile unor volume semnate de acest poet contemporan (Camil; 1902—1977). 7) Arbust din frunzele căruia se pregăteşte renumitul ceai de Paraguay ● Într-un ceas! ● Prenumele scriitoarei... Beniuc. 8) Poet statornicit la Cluj-Napoca (Cornel; n. 1947), autorul volumului „Iasomia" ● Decret al vechilor ţari. 9) „Dulce vară" este titlul uneia din poeziile acestui poet (Aurel; n. 1930) ● Feriţi de razele dogoritoare ale soarelui. 10) Poet şi prozator român (Ion; 1895-1964), semnatar al poeziei „Seceta" ● Articol ● Tocmai (reg.). 11) Pseudonim al poetului român Ion Al-George ● Cîntă în colivie (dim. pl.). 12) Vînzător de in ● Cunoscut prozator român (1910—1965) care ne-a lăsat, printre altele, volumele „Livezile tinere", „Inimi fierbinţi", „Împărăţia soarelui" etc.

Dicţionar: EUE, EZI, CAA, TAM, IAG.

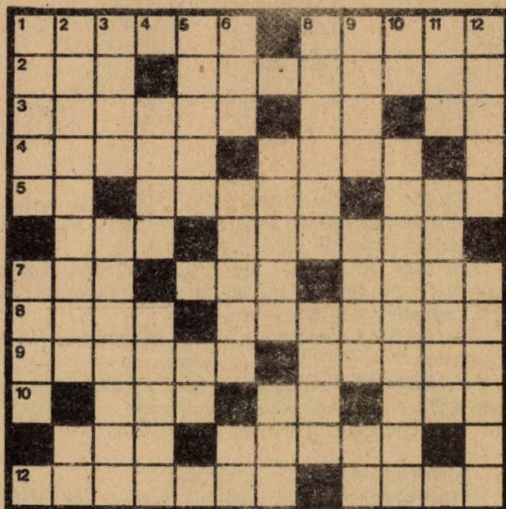
EI, COMEDIE

ORIZONTAL: 1) Prozator român (Ion; n. 1933), autorul unor volume de nuvele și povestiri („Oameni cu simțul umorului", „La iarbă albastră", „Pompierul și opera") în care aspectele nocive din realitate sînt prezentate cu umor, ironie și sarcasm • Poet și prozator (Ștefan; n. 1931), care a scris și o comedie intitulată „O lună de confort". 2) Aplauze • Stîrnesc rîsul... 3) Celebru erou de comedie „creat", pe rînd, de Beaumarchais, Mozart și Rossini • Singura ființă cu... simțul umorului • Alexandru cel mic! 4) Ciolănoși • Fără pereche. 5) Într-un cîntec! • Exigenți! • Acid ribonucleic 6) Localitate în R.P. Ungară • Scînteietori. 7) Lemn obținut din arborele gabonez Poga • Clar • Literat român (Sașa) care a scris și proză satirică, de pildă volumul „Tîbîlc, Tureatcă et Co". 8) Coana Joițica din „O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale în limbajul Cetățeanului turmentat • Artist al poporului care a debutat în comedie. 9) Micșorare a globulelor roșii din sînge • Locuitori ai vechiului stat Asiria. 10) Mică localitate în Franța • Adela Mărculescu • Administrație (presc.). 11) Alt nume al lui Dio Chrysostomos „Gură de aur", retor elin a cărui elocință se caracterizează prin maliție ascuțită, disimulare ironică, umor • „Turnul...", volum de proză umoristică de Neagu Rădulescu. 12) A dezvălui și prin mijloace satirice lipsurile oamenilor • Mișcare a mîinilor, capului, prin care se exprimă clovnii.

VERTICAL: 1) Mare comediant • ...de Halle, reprezentant de seamă al teatrului medieval francez, autor al „Comediei frunzișului", al „Comediei lui Robin și a lui Marion" etc. 2) Poet comic elin (c. 446 — c. 386 î.e.n.), clasic al dramaturgiei universale, autor de savuroase comedii satirice • Dem Rădulescu. 3) Prototipul intrigantului (vezi „Othello") • Operă dramatică cu subiect și deznodămînt vesel, (pl.). 4) De asemenea • Scriitor francez (Jacques; 1513—1593) care, ridiculizînd ambiția de a parveni a unora, spunea că aceasta este „un cal neîmblînzit care nu se lasă (de zvîrlit din picioare) pînă ce nu trîntește pe călăreț". 5) Preludiul rîsului deschis • Cămașă de artă. 6) Oraș și port în Japonia • Pătură socială de jos (înv.) • Barbu Ciuculescu. 7) Unele care stîrnesc rîsul • Amalgamați în vechea chimie. 8) Sarcastic, caustic, care ia în rîs • Eseist englez (Charles; 1775—1834), unul din creatorii eseului spiritual și umoristic. 9) A produce mirare sau admirație • Boul sfînt • Elena Georgescu. 10) Picior de vers! • Marele nostru prozator și dramaturg (1852—1912), autorul cunoscutelor comedii „O noapte furtunoasă", „Conu Leonida față cu reacțiunea", „O scrisoare pierdută" etc. 11) Literă grecească • Prozator și dramaturg francez (Jules; 1864—1910), creatorul unor comedii de succes în epocă („Plăcerea de a rupe", „Pîinea de casă", „Domnul Vernet" etc.). 12) Divinitate masculină la vechii greci care făcea parte din suita lui Dionysos împreună cu satirii, stîrnind rîsul cu pîntecul lui umflat, abia ținîndu-se pe un măgar caraghios • Desen însuflețit în filmele hazlii.

Dicționar: OCS, AFO, DYE, ASAS, UMO, AAA, ETA.

Mircea Iordache

La porţile nemuririi...

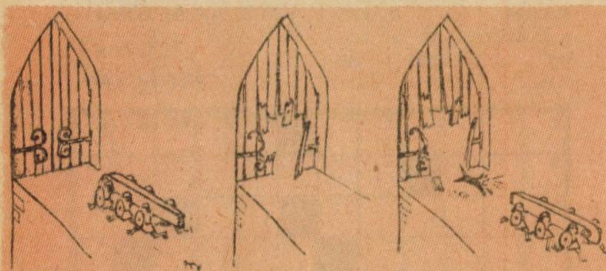
La 23 aprilie 1616 a murit în aceeaşi zi cu William Shakespeare cunoscutul scriitor spaniol Miguel Cervantes, autorul lui Don Quijotte. A fost o coincidenţă bizară, de pe urma căreia însă omenirea a pierdut doi dintre iluştrii săi reprezentanţi. Cu toate că cei doi scriitori au murit la aceeaşi dată, aceasta nu înseamnă că decesul a avut loc în aceeaşi zi, dat fiind că Spania şi Anglia foloseau calendare diferite.

●

Baiazid a murit într-o cuşcă de fier. Ducele de Clarence s-a înecat într-o bute cu vin; amiralul Drake a decedat devorat de crabi; Eschil a fost ucis de căderea unei broaşte ţestoase, iar Sofocle a murit de ...bucurie.

●

Cel dintîi „suporter" care, conform legendei, a murit în tribuna unui stadion olimpic, a fost ...Thales din Milet. Cei 90 de ani pe care-i avea nu-l împiedicaseră pe celebrul filozof şi matematician să plece pe mare spre a asista la Jocurile Olimpice. El a murit în cursul celei de a 58-a Olimpiade, în care a triumfat la box ...Pitagora! Dacă Thales din Milet a murit doborît de insolaţie şi de bătrîneţe, Chilone şi el unul din „cei şapte înţelepţi" ai Eladei, a fost ucis de emoţie în timp ce-şi îmbrăţişa fiul învingător la concursul de pugilat.

Anette de Thianges, domnişoară de onoare pe lîngă regina Ana de Austria, şi-a prelungit logodna timp de cinci ani.

În cele din urmă, logodnicul plictisit trimise pe o mătuşă a sa să obţină un termen fix şi definitiv de la logodnică.

— În fond, de ce tot amîni căsătoria, scumpa mea? — o întrebă emisara.

— Fiindcă realitatea severă a căsătoriei n-o să aibă niciodată graţia înaripată de speranţe a logodnei — răspunse domnişoare de Thianges.

Şi refuză definitiv căsătoria.

Marchizul Villa-Podesta, putred de bogat, se îndrăgosteşte nebuneşte, la 60 de ani, de o fată de 14 ani.

Mistuit de pasiune, se duse la părinţii ei, nişte nobili scăpătaţi, să-i ceară mîna. Aceştia gata să-şi vîndă fata, aveau totuşi unele rezerve.

— Marchize, sîntem onoraţi şi bucuroşi — spuse mama fetei — totuşi am vrea să mai treacă un timp. Ea acum se mai joacă cu păpuşile... V-o dăm bucuroşi cînd o să aibă cu doi-trei ani mai mult...

●

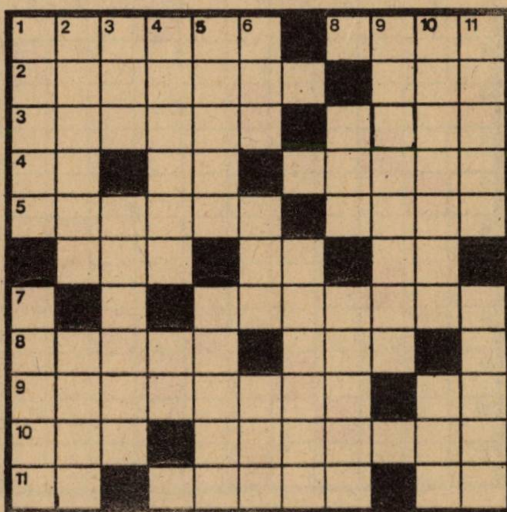
— Desigur — spuse deznădăjduit marchizul, cu cuvenita curtoazie. Numai că şi eu o să am trei ani mai mult!...

Figură celebră şi controversată a culturii franceze, semiologul literar şi sociologul Roland Barthes s-a născut în 1915. După studiile filologice şi literare a fost profesor de liceu la Biaritz şi Paris, apoi lector de franceză în România şi Egipt (1948—1950), diplomat, cercetător lexicolog, editor, director de teatru. În 1957, în cartea sa „Mythologies" Barthes formula următoarea definiţie: „...Cred că automobilul este un echivalent destul de exact al catedralelor gotice. Vreau să spun: o mare creaţie a epocii, concepută de artişti necunoscuţi, consumată ca imagine, dacă nu ca folosinţă, de către o lume întreagă, care-şi însuşeşte astfel un obiect perfect magic". Curios este faptul că Barthes a murit într-un accident de automobil. O întîmplare tragică, atît de frecventă, din păcate, în condiţiile traficului rutier contemporan, dar care, în acest caz, a fost evocată ca o sinistră farsă a destinului.

●

Doctorul René Gutman, care a fost ultimul medic al lui Paul Valéry, a publicat în „Nouvelle presse Médicale" mărturii despre agonia marelui poet. „În timpul celor două luni şi jumătate cît a evoluat boala sa, Valéry — notează Gutman — a fost calm şi prietenos. El comenta lucid interdependenţa dintre trup şi spirit şi opina pentru un studiu despre psihologia filologiei. Cînd i-am făcut o transfuzie, el a citat cunoscutul său vers „Le vent se Lêve, il faut tenter de vivre". „Tînăra Parcă" revenea adesea în memoria sa, spunîndu-mi: „Mi-am scris cazul în acest poem". Odată, cînd i-am făcut o injecţie intravenoasă, m-am trezit recitînd din versurile sale: „Un mal vif, et bien supporté, / Vaut mieu qu'un supplice dormant". La sfîrşit, Paul Valéry a exclamat: „Ce versuri frumoase! De cine sînt?"

TRATAT DESPRE FRUMUSEȚE

ORIZONTAL: 1) Poet și istoric literar german (1782—1862) autor al maximei **Lumea devine cu fiecare zi mai frumoasă** ● Fiul lui Dedal, zburătorul spre soare. 2) E foarte frumoasă ● Creație eminesciană în metru antic. 3) Frumoasa din basmele noastre populare ● Copilul frumos și înaripat din mitologia greacă, fiul Afroditei, zeița frumuseții. 4) Început de declarație! ● Centigram ● Ramă, pentru lucruri frumoase, bineînțeles. 5) Poetul florilor (1872—1914), autor al volumelor **În grădină** și **Fantezii** ● Băutură din „flori de tei". 6) În inima Mariei! ● Discreție feminină (sing). ● Culte! 7) Scriitor moralist spaniol, autor al cugetării: **Afecțiunea și admirația nu se împacă niciodată.** 8) Estetician și critic susținător al teoriei **artă pentru artă** în Anglia (1819—1894) ● Localitate în Franța. 9) Marele nostru poet, autor al basmului **Făt-Frumos din lacrimă** ● În lege! 10) Loc pentru îngeri (leg.) ● Făt-Frumos (pl.). 11) Primit cu un sărut ● Capodopera goetheană în care apare replica **Frumusețea îmblînzește orice minie** (după aceeași piesă s-a turnat **Frumusețea diavolului** cu Gerard Philippe) ● Nu-i tot!

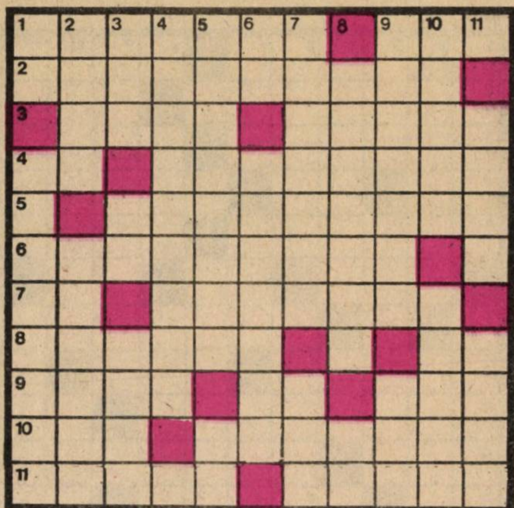
VERTICAL: 1) Nu-i frumos (fem.) ● Exponat... de artă! 2) **Cea mai frumoasă dintre muritoare,** fiica lui Zeus și a Ledei ● Pictor clasic român, unul dintre întemeietorii (și director) al Școlii naționale de arte frumoase. 3) Rîu în Camerun ● Cele trei frumoase care au constituit motivul multor pictori, dintre care amintim pe: Rafael, Robusti, Baldung. 4) Mare cărturar român de la începutul veacului al XIX-lea, autor și al unei **Imitații despre o tradiție poporană** intitulată **Sirena lacului** ● Ene! 5) Poezie din **Scintei galbene** de George Bacovia în care apare o fată rezemată **De stilpu-nzăpezit** ● A ipoteca. 6) Dumneata (abr.) ● Unul dintre fii Larei și ai lui Mercur ● Insulă în arhipelagul Amiralității. 7) S-a stins de durerea de a nu-și fi putut atinge propria-i înfățișare de care se îndrăgostise. 8) Judecător în Hades ● Într-un picior! 9) Frumoasa fiică a lui Lear, credincioasă și iubitoare. 10) Fata pe care o iubești ● Nimfa îndrăgostită de frumosul Narcis, care, topindu-se de durerea de a nu fi iubită, a rămas o simplă voce, ecoul! 11) **Din valurile vremii iubita mea,... / Cu brațele de marmur, cu părul lung, bălai** ● Pasăre din Deltă, de mărimea porumbelului, cu penele albe și negre.

Dicționar: RIA, LUE, SOU.

Test

```
   6 . . x
   . 7 .
  -------
  . . 6 .
 . . 10
. . 4 .
-----------
. . . . . 2
```

Cunoscînd șapte cifre ale înmulțirii alăturate, determinați prin raționamente logice pe celelalte 17.

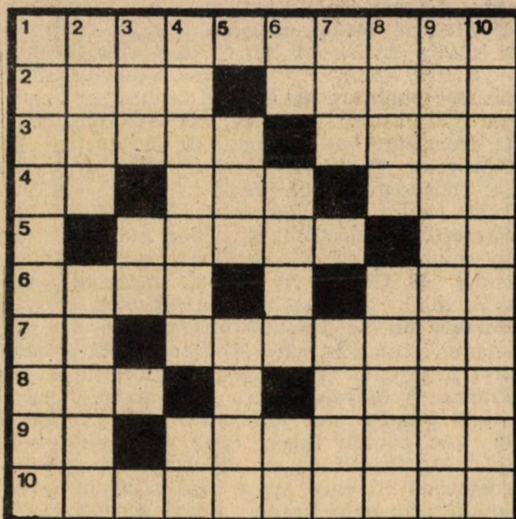

ORIZONTAL : 1) Un foc sacru ● Vită încălțată. 2) Spirit candriu 3) O cursă întinsă ● Pierdut în lucruri de amănunt. 4) Poarta iadului ! ● Mare-pagubă ! (pl.). 5) Numărătoarea boabelor. 6) Un tip fără pereche (pl.). 7) Adunate în plen ! ● Unitate de lucru mecanic. 8) Fragment muzical redat stereo ● Mijloc de muiere ! 9) Rezervație de curcan (od.). ● Ți-e egal ! ● Subansamblu de piese. 10) Un palindrom excepțional ● Bătaia... pentru cel învins. 11) Sînt niște învățați ● Fiare altoite.

VERTICAL : 1) Spuse în șagă ! ● Acțiune ce face posibil cititul în zaț. 2) Sămînță de scandal ● Unul fără pereche. 3) Un tip ce nu suportă mănușile ● Genul scurt ! ● Obiectul depanărilor. 4) Termen oficial de acceptare. 5) Excepții de la teoria relativității ● O unsoare dată peste cap ! 6) Strînse-n grup ! ● Legături intime. 7) Sezon de vîrf în producția de... gheață ● Bună la toate. 8) Joc de societate ● Element de... succesiune ! 9) Cu sincere mulțumiri... ● Un obiect al împlinirilor (pl.). 10) Făcută de rușine ● Bicicletă cu ataș. 11) Braț de criță ● Nivel de trai.

ORIZONTAL : 1) Cine știe ! 2) Dat pe ușă afară ● Așa-s ele, din fire. 3) Un anumit număr de... ● ...pici. 4) Extrase din text ! ● Arătată cu limba. ● Prinzătorul de fiare. 5) A tăia în carne vie ● Iese la raport. 6) Odihnească-se în pace ! ● Locul unde se petrece numai o zi și o noapte pe an. 7) Cutie din tinichea ! ● Pregătiți pentru intrarea în arenă. 8) Vin trei !... ● ...pe un drum de fier. 9) Trase la semn ! ● Nu-s de-ai casei. 10) Sărăcie cu luciu.

VERTICAL : 1) O schimbare de accent. 2) Neasemuit de frumos ● Exces de zel. 3) Coșul pieptului ● Ecce homo ! 4) Repară mijloacele de transport... auto ● Capse puse... invers ! 5) Porțiuni de teren ! ● Niște bărcuțe ce se leagănă... pe uscat. 6) Cadranul ceasului ! ● Belele ! ● Părere ! 7) Un episod dramatic ● Din cap pînă-n picioare. 8) Lista de bucate ● A bate palma în semn de... contrazicere. 9) În stare de orice. 10) La drept vorbind (fem.).

Am fost în herghelia din Mangalia, ca să văd 600 de cai arabi pursînge și să fiu din nou, pentru o clipă, departe, în ierburi de fum. Venea seara, orgii de fluturi albi se spărgeau în templul Zigurat al soarelui asfințind, cocoși crescuți în piersici jucau în valurile mării și alte mulțimi de mări, portocalii și roșii, se recompuneau în văzduh, iar stepa Dobrogei tremura asuprită de zăpada unui nechezat prelung. Pentru mine, calul e o stare de grație, un fulger atîrnat în expresia diurnă a cîmpiei, neegalat de nimeni în frumusețe, cînd lunecă zvicnit peste fața pămîntului. Mirosea a cimbru tipărit pe maluri de cretă vînătă, băieți și fete goneau călări pe drumuri înguste, mărginite de lemn cîinesc, lumi ascunse pulsau tihnit 'n scăpărările mării, timpul eliminase ceasul rău și jur-împrejur stăpînea vraja. Lăcuste sfîrîind, greieri, un măr copt desprinzîndu-se de pe ram, eternitatea în repetiție a fericirii sau a dorului și peste toate copita calului lovind pămîntul și umplîndu-l cu sentimentul profund al libertății. „Pace nedigari", spune directorul Ion Cîrje, numele calului vine de la Podișul Nedget din Arabia, „a simțit miros de iarbă proaspăt cosită" — și vorbele lui poleiesc un zvon amplu ce picură din înaltul înserării, ca o coborîre de streșini. Trece un pilc de cocori, înfulecînd spațiu și timp convenabil, lăsînd în urmă, pe cer, arbori figurativi. Cocorii plutesc asemeni unei troițe răsturnate care s-a zmuls dintr-o răspîntie de stepă să vadă caii de la Mangalia și care acum se duce să se așeze în mal de drum rîvnit de trecători cu hainele atîrnînd de tristețe grea, cu picioarele îngropate într-o speranță beteagă. Iar noi, 600 de cai și un pilc de oameni, mirosim iarbă proaspăt cosită, pelinul tînjind după rouă limpede și ne strecurăm printre doi mesteceni de opal într-o poiană cu focul înalt.

Și de la o margine la alta a firii, noaptea e albastră și subțire și plămădește miracole. O floare agățătoare împodobind pereții Dobrogei.

Fănuș Neagu

COLECTIVUL DE REDACȚIE

NICOLAE DAN FRUNTELATĂ — redactor șef, MIRCEA CROITORU — secretar de redacție, ION CUCU, ARTUR SILVESTRI, GH. SUCIU, M. UNGHEANU — redactor responsabil

Tipărit la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" sub comanda nr. 30 334

Lei 25